

رهبر انقلاب در دیدار رئیس و مسئولان عالی قوه قضائیه و رؤسای دادگستری‌های سراسر کشور:

وظیفه همه حفظ اتحاد ملی است

از همه ابزارهای لازم، همچون منطق و نیروهای نظامی برخورداریم
چه در میدان دیپلماسی و چه در میدان نظامی، هرگاه وارد شویم، با دست پر وارد خواهیم شد
بی‌صبری و پا به زمین کوبیدن و اعتراض به اینکه چرا فلان کار انجام نشد، مضر است
به میان کشیدن ایرادهای غیرلازم و جنجال روی مسائل کوچک، مضر است

حافظه

درایت دیپلمات‌ها

۳۸ سال از پذیرش قطعنامه ۵۹۸ گذشت
ایران در چه شرایطی قطعنامه را پذیرفت؟

یادداشت روز

چکاندن ماشه

برای جلوگیری از تأثیرات حقوقی-سیاسی
اسنپ‌یک چه اقدامی انجام دهیم؟

کوروش احمدی

دیپلمات پیشین

وزیر خارجه فرانسه ضرب‌الاجلی برای فعال کردن سازوکار ماشه تا پایان ماه آگوست (۹ شهریور) اعلام کرده است. این اعلام در پی مذاکره تلفنی وزرای خارجه آمریکا، انگلیس، فرانسه و آلمان در سه‌شنبه گذشته انجام شده که برخی ابعاد حقوقی و سیاسی این موضوع به شرح زیر است:

۱ ضرب‌الاجل تعیین شده در قطعنامه ۲۲۳۱ برای مخومه شدن این قطعنامه که ۴ بند ۱۰ تا ۱۳ در آن مربوط به سازوکار ماشه است ۱۸ اکتبر (۲۶ مهر) تعیین شده است. ضرب‌الاجل پایان آگوست می‌تواند با این هدف باشد که کار در دوره ریاست ماهانه کره جنوبی در سپتامبر و تا قبل از ریاست روسیه در اکتبر تمام شود. (البته رئیس شورا در واقع دبیر شورا است و نقش محتوایی چندانی ندارد.) این ضرب‌الاجل همچنین حاکی از آن است که قصد بر نادیده گرفتن سازوکار حل اختلاف در بندهای ۳۶ و ۳۷ برجام است که خود ۳۵ روز وقت می‌خواهد. به لحاظ حقوقی این امکان برای سه کشور وجود دارد چرا که در بند ۱۰ قطعنامه ۲۲۳۱ اعضای برجام تنها «تشویق» شده‌اند که بدو اقدام به حل اختلاف از طریق بندهای ۳۶ و ۳۷ برجام کنند و ملزم نشده‌اند. به این ترتیب اگر سه کشور در آخر آگوست «اعلام تخلف» ایران بکنند، روند ۳۰ روزه شروع می‌شود.

۲ مطابق بند ۱۱ قطعنامه، هر عضو برجام می‌تواند با اعلام تخلف شدید یک عضو دیگر (ایران) اقدام به فعال کردن سازوکار ماشه کند. در چنین صورتی ۳۰ روز بعد از اعلام رسمی چنین ادعایی و در صورتی که پیش‌نویس قطعنامه‌ای دایر بر اراده شورا بر ادامه تعلیق قطعنامه‌های ضدایرانی تصویب نشود، قطعنامه‌ها به طور خودکار و بدون نیاز به رأی‌گیری اعاده می‌شوند و حق وتو کاربردی ندارد. آمریکا در آگوست ۲۰۲۰ به رغم اینکه با خروج از برجام دیگر عضو برجام نبود، تلاش کرد تا سازوکار ماشه را فعال کند. اما ۱۳ کشور از ۱۵ کشور عضو برجام با استناد به اینکه آمریکا عضو برجام نیست، اقدام ایالات متحده را مردود دانستند و رئیس شورای امنیت (اندونزی) و دبیرکل سازمان ملل (گوتشرش) اعلام کردند که نمی‌توان اقدامی برای احیای قطعنامه‌های ضد ایرانی انجام داد.

۳ با تصمیم کنونی سه کشور اروپایی که عضو رسمی برجام محسوب می‌شوند، اکنون سازوکار ماشه به ابزاری برای اعمال فشار در مذاکرات احتمالی با ایران تبدیل شده است. این سازوکار بعد از آنکه ایران در جریان مذاکرات برجام اصرار بر لغو قطعنامه‌های ضد ایرانی شورای امنیت داشت در قطعنامه ۲۲۳۱ تعبیه شد. توجیه طرف مقابل این بود که ایران تنها تعهداتی را برای محدود کردن برنامه هسته‌ای خود پذیرفته اما این تعهدات هنوز عملی نشده است. سیر مذاکرات به گونه‌ای بود که اگر این سازوکار توسط ایران پذیرفته نمی‌شد، مذاکرات قطعاً شکست می‌خورد و برای این منظور یک تصمیم سیاسی توسط نظام نیاز بود. اصرار آمریکا به این خاطر نیز بود که کنگره با تصویب قانون INARA حق رد یا قبول برجام را به دست آورده بود و اگر قطعنامه‌های شورا برای همیشه لغو می‌شدند، احتمال رد برجام توسط کنگره بسیار زیاد می‌شد. می‌دانیم که ۵۸ سناتور از ۱۰۰ سناتور مخالف برجام بودند.

| ادامه در صفحه ۳

اینترنت خواص

مطابق با مصوبه شورای عالی فضای مجازی، دسترسی آزاد به اینترنت، محدود به گروهی خاص می‌شود!

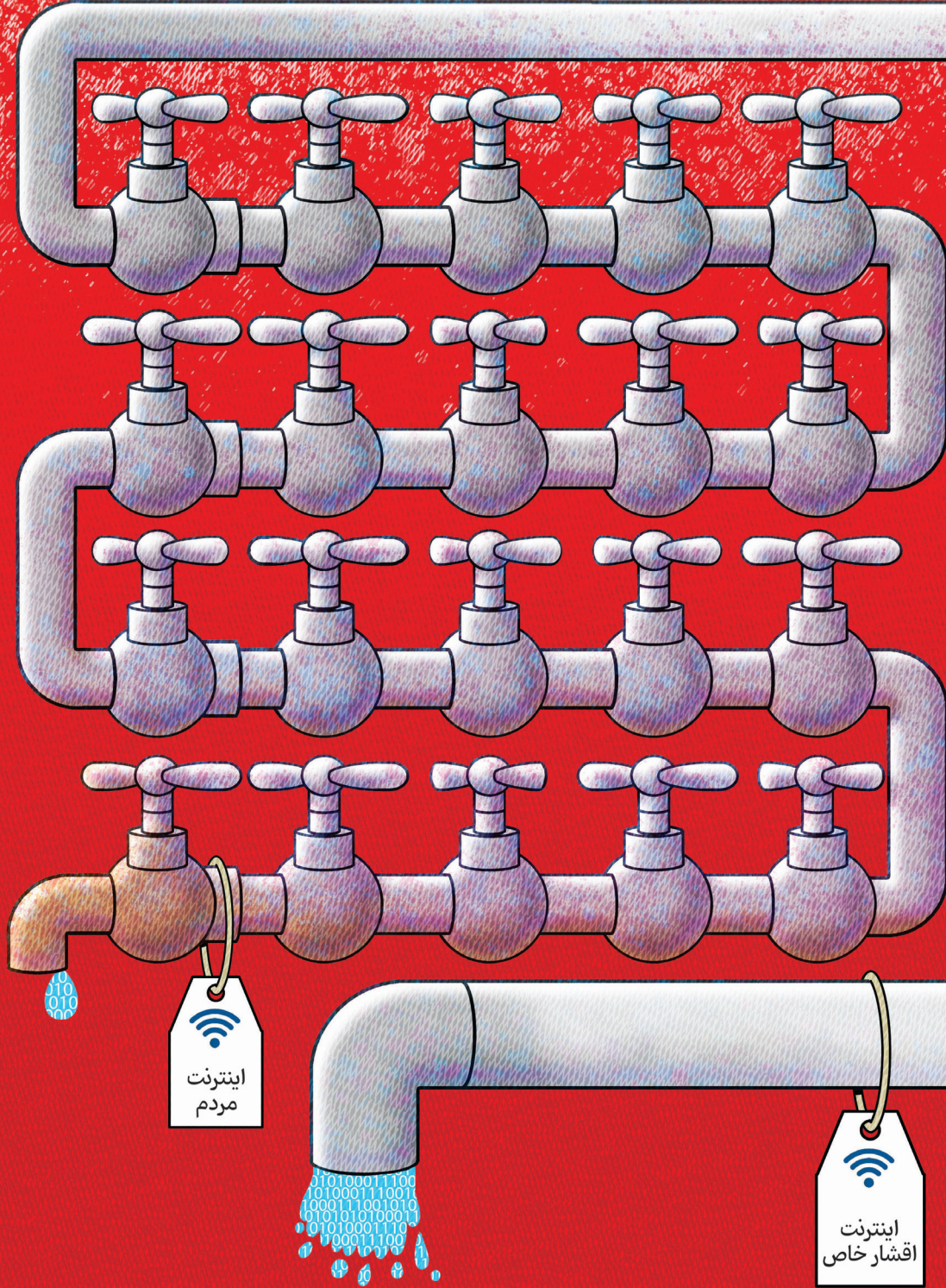
فائزه مومنی

گروه اجتماعی

در نشست روز ۲۴ تیرماه شورای عالی فضای مجازی با حضور سران سه قوه و مقامات بلندپایه، آیین‌نامه اجرایی «کمیتسه تسهیل فعالیت کسب‌وکارهای اقتصاد دیجیتال» به تصویب رسید. این مصوبه که بنا بر گزارش‌های خبری با رأی اکثریت اعضا تأیید شده به دنبال رفع مشکلات کسب‌وکارهای اینترنتی آسیب‌دیده در جریان جنگ اخیر طراحی شده است. اما بلافاصله پس از تصویب، رسانه‌ها خبر دادند که در واکنش به این مصوبه، برنامه‌ای برای اینترنت تفکیکی یا طبقاتی در دستور کار قرار گرفته است. در این طرح که برای گروه‌هایی مانند برخی فعالان فضای مجازی و شرکت‌های خاص اجرا می‌شود، دسترسی ویژه‌ای به اینترنت به عده‌ای خاص داده می‌شود و عموم مردم از آن محروم می‌شوند. به گفته امیر سیاح، سرپرست معاونت اقتصادی مرکز ملی فضای مجازی، یکی از نخستین اقدامات این کمیته «بازگشایی آی‌پی برخی کسب‌وکارها» خواهد بود؛ اقدامی که خود نشانه کلید خوردن اینترنت طبقاتی برای حمایت ظاهری از اقتصاد دیجیتال تلقی شده است.

| ادامه در صفحه ۷

پارلمان

تنها یک تغییر!

سه عضو حقوقدان شورای نگهبان
با رأی مجلس انتخاب شدند

مجلس دوازدهم از میان چهره‌هایی چون ذبیح‌الله خدائیان، بهزاد پورسید، محمدرضا صارمی، محمدرضا صابر، غلام‌رضا مولاییگی و هادی طحان‌نظیف، سه نفر را برای نشستن بر کرسی‌های حقوقی این نهاد مهم انتخاب کرد. در نتیجه در جلسه دیروز پارلمان و در صحن علنی، بررسی صلاحیت حقوقدانان پیشنهادی و معرفی شده از سوی شورای نگهبان به مجلس در دستور کار نمایندگان قرار گرفت و از بین «سیدبهزاد پورسید»، «ذبیح‌الله خدائیان»، «هادی طحان‌نظیف»، «محمدرضا صارمی»، «غلام‌رضا مولاییگی» و «محمدرضا صابر»، سه نفر با رأی نمایندگان به عنوان عضو حقوقدان شورای نگهبان در دوره جدید انتخاب شدند.

پس از بیان سابقه و برنامه‌های این ۶ حقوقدان در صحن علنی مجلس، رأی‌گیری به صورت کاغذی انجام شد که بر اساس رأی نمایندگان مجلس، هادی طحان‌نظیف (۲۵۷ رأی)، غلام‌رضا مولاییگی (۲۲۶ رأی) و سیدبهزاد پورسید (۱۷۸ رأی) از ۲۶۹ نماینده حاضر در مجلس را کسب و به عنوان سه عضو حقوقدان شورای نگهبان انتخاب شدند. از بین ۳ نفر انتخاب شده فقط سیدبهزاد پورسید، عضو جدیدی محسوب می‌شود که قرار است به شورای نگهبان وارد شود. بنابراین می‌توان گفت که او جایگزین محمدحسن صادقی‌مقدم شده است.

سیدبهزاد پورسید، دکترای حقوق خصوصی، معاون حقوقی و امورمجلس قوه قضاییه و استادی دانشگاه امام صادق (ع) را در کارنامه خود دارد. غلام‌رضا مولاییگی نیز عضو فعلی شورای نگهبان و دارای سابقه در دیوان عدالت اداری است. همچنین هادی طحان‌نظیف، سخنگوی فعلی شورای نگهبان و استاد دانشگاه امام صادق (ع) با سابقه فعالیت در سازمان بسیج حقوقدانان است. این درحالی است که شورای نگهبان ۱۲ عضو دارد که شامل ۶ فقیه و ۶ حقوقدان است. هم‌اکنون فقهای عضو شورای نگهبان احمد جنتی، سیدمحمدرضا مدرسی‌زیدی، مهدی شب‌زنده‌دار، علیرضا اعرافی، سیداحمد خاتمی و سیداحمد حسینی‌خراسانی هستند. عباس‌علی کدخدایی، سیامک رهپیک و خیرالله پروین نیز ۳ عضو دیگر حقوقدان شورای نگهبان هستند که در این شورا حضور دارند.

بنابر اصل ۹۲ قانون اساسی، اعضای شورای نگهبان برای مدت ۶ سال انتخاب می‌شوند که انتخاب فقهای این نهاد از سوی رهبر انقلاب است. در پی نامه آیت‌الله احمد جنتی دبیر شورای نگهبان مبنی بر پایان عضویت آقایان حاج سیداحمد خاتمی، حاج شیخ علیرضا اعرافی و حاج سیداحمد حسینی‌خراسانی در تاریخ ۲۵ تیرماه، رهبر انقلاب در پاسخ مرقوم فرمودند: «با سلام و تحیت، حضرات محترم نامبرده را مجدداً به عضویت فقهای شورای نگهبان منصوب می‌کنم.» براساس اصل ۹۱ قانون اساسی ۶ عضو فقیه شورای نگهبان از جانب رهبر انقلاب منصوب می‌شوند.

رهبر انقلاب در دیدار رئیس و مسئولان عالی قوه قضائیه و رؤسای دادگستری‌های سراسر کشور:

وظیفه همه حفظ اتحاد ملی است

رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح روز گذشته در دیدار رئیس و مسئولان عالی قوه قضائیه و رؤسای دادگستری‌های سراسر کشور ضمن تحلیل کار بزرگ ملت ایران در جنگ تحمیلی اخیر و نقش بر آب شدن محاسبات و نقشه‌های متجاوزان، به اتحاد عظیم ملت ایران با همه اختلاف سلاقی سیاسی و تفاوت وزن مذهبی برای دفاع از ایران عزیز اشاره و تأکید کردند: وظیفه همه حفظ این اتحاد ملی است.

آیت‌الله خامنه‌ای گفتند: کار بزرگ مردم در جنگ ۱۲ روزه از جنس عزیمت، اراده و اعتماد به نفس ملی بود چراکه نفس وجود روحیه و آمادگی مقابله با قدرتی همچون آمریکا و سنگ زنجیری آن رژیم صهیونیستی، بسیار ارزشمند است.

ایشان با اشاره به خطرات منتشر شده از عوامل رژیم پهلوی که حتی در خفا و جلسات خصوصی نیز جرأت اعتراض به آمریکا را نداشتند، خاطر نشان کردند: ایران از آن دوران به جایی رسیده است که نه تنها از آمریکا نمی‌ترسد بلکه آن را می‌ترساند و این روحیه و اراده ملی همان چیزی است که ایران را سر بلند می‌کند و به آرزوهای بزرگ خود می‌رساند.

رهبر انقلاب با تأکید بر اینکه هم دوستان و هم دشمنان بدانند ملت ایران در هیچ میدانی به صورت طرف ضعیف حاضر نخواهد شد، افزودند: ما از همه ابزارهای لازم همچون منطق و نیروی نظامی برخورداریم بنابراین چه در میدان دیپلماسی و چه در میدان نظامی، هر گاه وارد شویم به توفیق الهی با دست پُر وارد خواهیم شد.

آیت‌الله خامنه‌ای تأکید کردند: با وجود آنکه رژیم صهیونیستی را سرطان و آمریکا را به خاطر پشتیبانی از آن جنایتکار می‌دانیم اما ما به استقبال و پیشواز جنگ نرفتیم اگرچه هر گاه دشمن حمله کرد، پاسخ ما کوبنده و محکم بود. ایشان دلیل واضح بر پاسخ قوی و محکم ایران به رژیم صهیونیستی را ناچاری آن از توسل به آمریکا خواندند و گفتند: اگر رژیم صهیونیستی خم نشده و به زمین نچسبیده بود و قادر به دفاع از خود بود، اینگونه به آمریکا متوسل نمی‌شد اما فهمید که از عهده جمهوری اسلامی بر نمی‌آید.

رهبر انقلاب، ضربه متقابل ایران به حمله آمریکا را نیز ضربهای بسیار حساس خواندند و افزودند: مرکز مورد تهاجم ایران، مرکز فوق‌العاده حساس آمریکا در منطقه بود و هر گاه سانسورهای خبری برطرف شود، مشخص خواهد شد که ایران چه ضربه بزرگی وارد کرده است. البته ضربه‌ای از این بزرگ‌تر هم می‌توان به آمریکا و دیگران وارد کرد.

آیت‌الله خامنه‌ای بروز امر ملی در جنگ اخیر را بسیار مهم و مانع تحقق نقشه دشمن دانستند و افزودند: محاسبه و نقشه متجاوزان این بود که با حمله به برخی شخصیت‌ها و مراکز حساس ایران، نظام ضعیف خواهد شد و آنگاه با به میدان آوردن هسته‌های خفته مزدوران خود از منافق و سلطنت‌طلب تا ارادل و اوباش، می‌توانند با تحریک مردم و به خیابان کشیدن آنها، کار نظام را تمام کنند.

رهبر انقلاب اسلامی خاطر نشان کردند: در عمل دقیقاً بر عکس طراحی دشمن اتفاق افتاد و معلوم شد بسیاری از محاسبات برخی افراد در زمینه‌های سیاسی و امثال آن نیز صحیح نیست.

ایشان با اشاره به آشکار شدن چهره، نقشه و اهداف پنهان دشمن متجاوز برای آحاد مردم، گفتند: خداوند نقشه آنها را باطل و مردم را به پشتیبانی از دولت و نظام وارد میدان کرد و مردم نیز بر خلاف تصور دشمن به حمایت و پشتیبانی جانی و مالی از نظام برخاستند.

رهبر انقلاب سخن گفتن و کنار هم ایستادن افرادی با وزن مذهبی کاملاً متفاوت و جهت‌گیری‌های سیاسی گوناگون

و حتی متضاد را باعث ایجاد اتحاد عظیم ملی خواندند و با تأکید بر ضرورت حفظ این وحدت بزرگ، گفتند: همگان اعم از روزنامه‌نگار، قاضی، مسئول دولتی، روحانی و امام‌جمعه موظف به صیانت و حفاظت از اتحاد ملی هستند.

ایشان وجود اختلاف سلیقه سیاسی و وزن متفاوت مذهبی را منافی کنار هم ایستادن برای دفاع از حقیقتی مشترک به نام دفاع از ایران عزیز و نظام اسلامی ندانستند و در بیان الزامات حفظ اتحاد ملی گفتند: تبیین و رفع مغالطات لازم است اما به میان کشیدن ایرادهای غیر لازم و بحث درباره آنها و جنجال روی مسائل کوچک مضرت است و حتی ابطال مغالطه باید به بهترین شکل انجام شود که مشکلی برای کشور ایجاد نشود. آیت‌الله خامنه‌ای، اظهار وفاداری به نظام و تأیید و حمایت از سیاست‌های کلی را ضروری و مفید خواندند و افزودند: اما نباید اختلاف‌نظرهای موجود و این جناح و آن جناح کردن را که کاری مضرت است، غلیظ کرد.

ایشان همچنین شور و هیجان عمومی مردم به خصوص جوانان را امری لازم و خوب خواندند و گفتند: اما بی‌صبری و پا به زمین کوبیدن و اعتراض به اینکه چرا فلان کار انجام نشد، مضرت است.

رهبر انقلاب در بیان آخرین توصیه با تأکید بر استمرار فعالیت دستگاه‌های مسئول نظامی و دیپلماسی با قوت و با جهت‌گیری درست، گفتند: البته به جهت‌گیری‌ها باید توجه کنند چراکه به خصوص در عرصه دیپلماسی، جهت‌گیری بسیار مهم است و باید با مراقبت و دقت، کار شود.

ایشان با اشاره به امکان اعتراض یک نفر به یک مسئول در قضیه‌ای نظامی یا دیپلماسی، افزودند: نمی‌گوییم اعتراض خود را مطرح نکنند اما اعتراض و انتقاد باید با لحن قابل قبول و پس از تحقیق و اطلاعاتی انجام شود چراکه گاهی برخی اظهارات و اعتراض‌هایی که در رسانه‌ها منعکس می‌شود ناشی از بی‌اطلاعی است.

آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اینکه مسئولان باید با قوت و روحیه کامل به کار خود ادامه دهند، گفتند: همه بدانند که خداوند طبق آیه «وَ لَیَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَن یَنْصُرُهُ»، نصرت خود را بر ملت ایران و ذیل نظام اسلامی و چتر قرآن و اسلام تضمین کرده و این ملت یقیناً پیروز خواهد شد.

رهبر انقلاب در این دیدار با قدردانی از رئیس و همه عناصر

فعال قوه قضائیه، اقدامات انجام گرفته در این قوه را خوب و خرسندکننده خواندند و افزودند: البته همواره در کنار کارهای انجام شده باید به کارهای لازم اما انجام نشده نیز توجه و برای انجام آنها پیگیری کرد.

ایشان پیگیری حقوقی جنایات انجام گرفته در جنگ اخیر رژیم صهیونیستی را ضروری دانستند و گفتند: در قضایای قبلی نیز باید پیگیری حقوقی انجام می‌شد که کوتاهی‌هایی شد اما قوه قضائیه باید جنایات اخیر را از طریق دادگاه‌های بین‌المللی و داخلی به صورت جدی با دقت و هوشیاری کامل و ملاحظه همه جوانب پیگیری کند.

رهبر انقلاب با تأکید بر اینکه نتیجه همه سفارش‌ها به قوه قضائیه باید در اعتماد مردم به آن متبلور شود، گفتند: بارها در دیدار مسئولان قضایی گفته‌ایم که باید به شکلی عمل کنیم که هر کسی در هر گوشه کشور مورد ظلم و تعدی قرار گرفت، بداند مشکل او با مراجعه به دادگستری حل می‌شود.

ایشان لازمه دستیابی به این نقطه مطلوب را رسیدگی و مبارزه با فساد درون و بیرون از قوه قضائیه دانستند و افزودند: مبارزه با فساد باعث ایجاد امید و اعتماد در مردم می‌شود.

در ابتدای این دیدار، حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی‌اژدای رئیس قوه قضائیه در سخنانی، ناکامی دشمن در دستیابی به اهداف خود را مرهون هوشیاری مردم و فرماندهی رهبر معظم انقلاب دانست و گفت: برگ زرین دیگری به کتاب افتخارات ملی اضافه شد و همه دنیا نیز غیرقابل اعتماد بودن طرف‌های مقابل ما را مشاهده کردند.

رئیس قوه قضائیه «به‌روزرسانی سند تحول قوه و پیشرفت‌های خوب در تحقق اهداف سند»، «تدارک اقدامات لازم برای اجرای قانون اسناد غیرمنقول»، «تعامل بهتر با دستگاه‌های اجرایی برای نظارت بر حسن اجرای قوانین»، «کاهش زمان رسیدگی به دعاوی»، «افزایش حل و فصل اختلافات از طریق صلح و سازش»، «حضور فعال مسئولان قضایی در بین مردم و مساجد» و «ارائه بیش از دو میلیون مشاوره حقوقی رایگان به مردم» را از اقدامات برجسته سال گذشته دستگاه قضایی برشمرد و افزود: در خصوص اقدام حقوقی علیه جنایتکاران و رژیم حبیب صهیونیستی در دادگاه کیفری بین‌المللی، کاری مؤثر با همکاری وزارت امور خارجه و دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی در حال انجام است.

إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

ترجمان مرگ، حضور جاودانه انسان در محضر خداست

حضرت حجت‌الاسلام والمسلمین

علی‌اکبر ناطق‌نوری

ضایعه درگذشت برادر گرامی جنابعالی باعث تاثر و تالم فراوان گردید.

بدین‌وسیله مراتب تسلیت ما را پذیرا باشید.

برای ایشان، رحمت و غفران واسعه الهی و برای شما و خاندان معزز، صبر و اجر مسئلت داریم.

حزب کارگزاران سازندگی ایران

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا قَانٍ

برادر ارجمند

جناب حجت‌الاسلام والمسلمین

علی‌اکبر ناطق‌نوری

با کمال تأسف و تأثر درگذشت برادر گرامی‌تان را تسلیت عرض می‌نمایم.

روحشان قرین رحمت واسعه الهی و خلد برین سرائشان باد.

سیدحسین مرعشی

بمباران سوریه

درگیری در سویدا و حملات اسرائیل به دمشق چه دورنمایی برای سوریه دارد؟

گروه بین‌الملل: از ابتدای هفته جاری درگیری میان نظامیان دولت موقت

سوریه به رهبری ابو محمد الجولانی با دروزی‌های حاضر در استان سویدا (جنوب سوریه) آغاز شده که بر اساس اعلام برخی از منابع بیش از ۲۰۰ کشته در پی داشته است. برخی از گزارش‌ها نشان از آن دارد که همچنان درگیری‌ها میان عناصر وابسته به جولانی و طایفه دروزی در سویدا ادامه دارد و جنگ به صورت چریکی در حال تغییر شکل از یک محله به محله و از یک ساختمان به ساختمان دیگر است. آنچه در این میان مطرح شده، شدت عمل نیروهای جولانی علیه غیرنظامیان و ساکنان سویدا است که باعث شده مجدداً سوریه تحولاتی مانند دوران جولان داعش و القاعده در این کشور را تجربه کند. نکته مهم این است که پس از سقوط بشار اسد و حکومت بعث در سوریه و استقرار ابو محمد الجولانی در دمشق با حمایت ترکیه، قطر، ایالات متحده و تأیید پلکانی کشورهای اروپایی و عربی، برخی از ناظران منطقه‌ای و بین‌المللی با اشاره به ریشه اقدامات و نوع نگاه جولانی و تیم او بر این عقیده بودند که دیر یا زود سوریه مجدداً با تحولات خونین و درگیری‌های جدید روبه‌رو می‌شود که این اتفاق حالا رخ داده است. در چند ماه گذشته جولانی و بازیگرانی که در پشت صحنه او را حمایت می‌کنند، تلاش داشتند که یک چهره دیپلماتیک و سیاسی به او و هم‌قطارانش بدهند و با سفرهای متعدد خارجی سعی در تقویت وجهه عمومی او داشتند. از سوی دیگر رفع تحریم‌های سوریه از سوی

دیپلماسی

حمایت چینی

در دیدار وانگ یی با عباس عراقچی چه مواردی مورد تأکید قرار گرفت؟

فرشاد گلزاری

گروه بین‌الملل

سیدعباس عراقچی، وزیر خارجه کشورمان اوایل هفته جاری برای شرکت و سخنرانی در اجلاس وزرای سازمان همکاری شانگهای عازم تیان جین، چهارمین شهر بزرگ چین شد. او علاوه بر ارائه بیانات خود در این اجلاس با همتایان خود در حاشیه اجلاس شانگهای، رایشی‌های دوجانبه داشت و در نهایت (چهارشنبه) با وانگ یی، وزیر خارجه چین دیدار کرد.

عراقچی با تشکر از مواضع اصولی، سازنده و اثرگذار چین در مجامع بین‌المللی به خصوص در نشست‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد در محکومیت تجاوزات اسرائیل و آمریکا به ایران به ویژه اقدام خطرناک متجاوزان در حمله به تأسیسات هسته‌ای صلح‌آمیز کشورمان، همتای چینی را در جریان آخرین وضعیت تحولات متعاقب این تجاوزات و توقف درگیری قرار داد و بر مسئولیت شورای امنیت و همه دولت‌ها برای عمل به وظایف خود در صیانت از صلح و امنیت منطقه و جهان تأکید کرد. وزیر امور خارجه چین نیز با تمجید از حسن نیت و رویکرد مسئولانه و هوشمندانه ایران در جلوگیری از تشدید تنش و درگیری در منطقه بر موضع قاطع چین در حمایت از تمامیت سرزمینی و حاکمیت و امنیت ملی ایران تأکید و تصریح کرد که موضع اصولی چین مخالفت با رویکرد قلدرمآبانه و یک‌جانبه‌گرایی و توسل به زور و حمایت از دیپلماسی و گفت‌وگو برای حل و فصل مسائل و اختلافات است. وی همچنین استمرار تلاش‌ها و رایشی‌های دوجانبه و چندجانبه جهت جلوگیری از تشدید تنش در منطقه را مورد تأکید قرار داد و آمادگی چین را برای هرگونه مساعدت در این زمینه در مجامع بین‌المللی به‌ویژه در سطح شورای امنیت سازمان ملل متحد اعلام کرد. همچنین وزارت امور خارجه چین در بیانیه‌ای از وانگ، نقل کرد که پکن به تعهد تهران مبنی بر عدم توسعه سلاح‌های هسته‌ای اهمیت می‌دهد و به حق ایران برای استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای احترام می‌گذارد. در این دیدار، وزرای امور خارجه ایران و چین با بررسی آخرین وضعیت اجرای توافقات و طرح‌های همکاری فی‌مابین در حوزه‌های مختلف اقتصادی و تجاری در مورد فرصت‌ها و ظرفیت‌های توسعه مناسبات به خصوص با استفاده از فرصت ریاست چین بر سازمان شانگهای و مشارکت فعال ایران در رویدادهای آتی این سازمان رایشی کردند.

کنشگری پکن: الزام با اختیار؟

اینکه چین از ایران در شرایط کنونی به لحاظ سیاسی حمایت می‌کند، موضوعی است که شاید برخی‌ها دلیل آن را انعقاد توافق ۲۵ ساله

می‌زنند؛ تا جایی که گفته شده چندین تیپ از نیروی زمینی ارتش اسرائیل در مرزهای جنوبی سوریه و حائل با جولان مستقر شده‌اند. اما نکته مهم نگرانی ترکیه از وضعیت کنونی است. آنکارا که حامی اصلی جولانی به شمار می‌رود حالا نگران این وضعیت است. وزارت خارجه ترکیه (چهارشنبه) در بیانیه‌ای اعلام کرد که حملات اسرائیل به مرکز دمشق، تلاشی آشکار برای خرابکاری در روند تلاش‌های سوریه جهت برقراری صلح، ثبات و امنیت در این کشور است. در این بیانیه همچنین آمده است که تمامی طرف‌های ذی‌ربط که از فرصت‌های پیش‌آمده حمایت می‌کنند باید در جهت تقویت تلاش‌های دولت سوریه برای تحقق صلح، مشارکت و همکاری داشته باشند. با این تفسیر باید دید که آیا ادامه حملات اسرائیل به سوریه آن هم در زمانی که جولانی با فشار آمریکا به دنبال تقاهم با اسرائیل است، می‌تواند پای ارتش ترکیه را به تقابل با تل‌آویو باز کند یا نه!

ادامه یادداشت روز

چکاندن ماشه

۴ در قبال امکان غربی‌ها برای توسل به سازوکار ماشه، ایران نیز سازوکار خودش را به دست آورد و بعد از خروج آمریکا از برجام و ناتوانی اروپا در تامین منافع اقتصادی ایران، اقدام به فعال کردن آن ذیل بند ۳۶ برجام کرد. بر این پایه ایران یک سال بعد از خروج آمریکا و ناتوانی اروپا که به رغم مخالفت سیاسی با خروج آمریکا اما قادر به تامین منافع اقتصادی ایران نشده بود، اقدامات جبرانی خود را مرحله به مرحله شروع کرد به نحوی که طی دوره ۱۰ ساله بعد از برجام، توان غنی‌سازی ایران به ۱۰ برابر دوره قبل از برجام ارتقا یافت.

۵ قطعنامه‌های فصل هفتمی ضد ایرانی برخلاف تحریم‌های یک جانبه آمریکا، بین‌المللی و چندجانبه و الزام‌آور برای همه کشورهاست. این تحریم‌ها توسط شورای امنیت می‌توانند یک توجیه حقوقی را برای تحریم‌های یکجانبه و احتمال اعاده تحریم‌های اتحادیه اروپا که بعد از برجام لغو شدند، فراهم کنند. این قطعنامه‌ها به لحاظ اقتصادی و مالی، جز در حوزه بانکی، فشار تازه‌ای به ایران وارد نمی‌کنند اما تحریم‌های هسته‌ای، موشکی، خرید و فروش تسلیحات و اقلام و مواد با مصارف دوگانه علیه ایران را احیا می‌کنند و طیف گسترده‌ای از اشخاص و نهادها با ادعای ارتباط با این امور را مجدداً تحت تحریم بین‌المللی قرار می‌دهند. الزام به تعلیق غنی‌سازی و منع فعالیت‌های موشکی باالستیک و عمل به پروتکل الحاقی نیز اعاده می‌شود. ذیل قطعنامه ۱۹۲۹ کشورها به بازرسی کشتی‌ها و هواپیماهای مرتبط با ایران در دریاهای آزاد نیز تشویق شده‌اند و در ارتباط با اعتبارات صادراتی و بیمه محدودیت‌هایی اعمال شده است.

۶ راه اصولی و عملی جلوگیری از احیای قطعنامه‌ها، تمرکز بر دیپلماسی و مذاکره در فرصت باقی‌مانده است. با توجه به برخی اختلاف نظرات بین اروپا، آمریکا و اسرائیل و نیز امکان قدری تعدیل در مواضع طرف‌ها، امکان توافق همچنان وجود دارد. پرداختن به برخی مسائل جنبی مثل مساله اوکراین و زندانیان اروپایی می‌تواند، کار را تسهیل کند. البته همچنان اهرم اصلی، یعنی تحریم‌ها، در دست آمریکاست. به لحاظ حقوقی اگرچه اقداماتی از سوی ایران قابل تصور است اما شانس موفقیت زیاد نیست. ایران می‌تواند با استناد به تخلف‌های سه کشور اروپایی از مفاد برجام بکوشد تا ثابت کند که این کشورها عملاً عضو برجام نیستند و حق آنها برای انسپک ساقط شده است. توجه دادن به حمایت آنها از تجاوزات آمریکا و اسرائیل به ایران، می‌تواند به لحاظ سیاسی در جهت مشروعیت‌زدایی از این اقدام باشد.

حمله مداوم اسرائیل به دمشق است؛ به‌گونه‌ای که جنگنده‌های اسرائیل (چهارشنبه) حملات سنگینی به دمشق داشتند. در گزارش‌های منتشر شده از سوی رویترز اعلام شده که ساختمان ستاد کل ارتش و اطراف کاخ ریاست جمهوری سوریه، هدف حمله جنگنده‌های اسرائیل قرار گرفته است. این در حالی است که اسرائیل کاتس، وزیر جنگ اسرائیل پیش‌تر هشدار داده بود که ارتش اسرائیل تا زمانی که نیروهای جولانی از سویدا خارج نشوند، حملات را تشدید خواهد کرد.

تقابل ترکیه با اسرائیل رخ می‌دهد؟

اینکه چرا اسرائیل در حال هدف قرار دادن مواضع دولت موقت سوریه در دمشق و سویداست، موضوعی است که ریشه در پیشروی زمینی ارتش اسرائیل در جنوب سوریه پس از سقوط اسد دارد و آنها عملاً سعی دارند که بگویند برای دفاع از دروزی‌ها دست به چنین اقداماتی

همکاری مشترک پکن-تهران بدانند اما در این میان باید توجه شود که چینی‌ها اساساً در وضعیت کنونی خاورمیانه تلاش دارند که نوعی از ایفای نقش جدید اما پیوسته و آرام و حسی محافظه‌کارانه را در دستور کار خود قرار دهند. دلیل این امر هم نگاه پکن به وضعیت کنونی نظام بین‌المللی است که در آن سوی اقیانوس‌ها، ترامپ قصد برهم زدن معادلات را به نفع خود و ایالات متحده دارد. چینی‌ها دقیقاً در سال‌هایی که ایالات متحده و ناتو در افغانستان و عراق مشغول برهم زدن معادلات امنیتی و ژئوپلیتیکی به نفع خود بودند، تمرکز خود را بر توسعه اقتصادی و گسترش اقدامات تجاری قرار دادند و در این میان به هر ترتیب سعی کردند تا فقر و بیکاری را با طرح‌هایی مانند خواهرخواندگی شهرها همچنین الگوهای جمعیتی و ... کمتر و کمتر کنند و به نوعی اقتصاد خود را بالا بکشند.

در این روند سرمایه‌گذاری‌های خارجی چین در شرق اروپا گسترش پیدا کرد و به بقیه کشورهای قاره سبز رسوخ کرد. حتی چینی‌ها با افتتاح «مدارس کنفوسیوس» در اروپا نفوذ فرهنگی خود را روز به روز عمیق‌تر کردند و این روند تا جایی پیش رفت که گاردین در سال ۲۰۲۲ و در یک گزارش تحقیقی اعلام کرد که انگلیس به دنبال حذف تدریجی موسسات و مدارس کنفوسیوس مرتبط با دولت چین و دعوت از معلمان تایوان برای ارائه برنامه‌های جایگزین برای آموزش حتی در قبال مواجهه با ایالات متحده و اتحادیه اروپا دارند.

گزارش تجسمی

نقاش معناگرا و آزاده

یادبود و بزرگ‌داشت شهیده منصوره عالیخانی

آیین یادبود و بزرگداشت هنرمند نقاش شهیده منصوره عالیخانی، عصر سه‌شنبه ۲۴ تیر با حضور رئیس حوزه هنری، معاون امور هنری وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، خانواده شهیده عالیخانی و هنرمندان در تماشاخانه مهر حوزه هنری برگزار شد.

درون‌گرا، صبور و کم‌حرف

کاظم چلیپا، هنرمند نقاش و استاد منصوره عالیخانی در این آیین ضمن تسلیت به خانواده این هنرمند گفت: «فکر نمی‌کردم این‌جا یک روز درباره عالیخانی و شهادتش صحبت کنم. ما اختیار هیچ چیزی را نداریم، به جز یک چیز و اینکه وقت و زمانی که به ما داده شده است را چطور بگذرانیم و برای آن برنامه‌ریزی کنیم. خانم عالیخانی، زمان را به بطالت نگذراند و صاحب آثاری شد که در جهت پیدا کردن و شناخت خودش بود. در دهه ۶۰ زمانی که حوزه هنری به تازگی تشکیل شده بود، ابوالفضل عالیی که کار گرافیک انجام می‌داد، منصوره عالیخانی را به من معرفی کرد. روزی بود که تابلو «ایثار» را کار می‌کردم، عالیی گفت که عالیخانی یکی از اقوام اوست که به هنر و نقاشی علاقه دارد و قصد دارد این هنر را بیاموزد و هنرجویم شد، عالیخانی بسیار انسان احساساتی، درون‌گرا، صبور و کم‌حرف بود و سوال زیاد داشت، هر زمان مرا می‌دید با اشتیاق و شوقی به استقبال می‌آمد و درباره مسائل هنری صحبت می‌کرد و آثار جدیدش را به من نشان می‌داد. عالیخانی در کار خیلی جدی بود، غرور هنرمندانه داشت و بابت هر چیزی سر تعظیم فرود نمی‌آورد، همیشه او را تا جایی که از دستم برمی‌آید، درباره طراحی، نقاشی و موضوع‌هایی که کار می‌کرد، راهنمایی می‌کردم و اتود آخرین اثرش، تابلوی عاشورا را به من نشان داده بود. یک‌سری ایراداتی را گرفته بودم که قرار بود آن‌ها را برطرف کند. عالیخانی هنرمند معناگرا، باورمند و آزاده‌ای بود و عمیقا به مساله هنر توجه داشت، یک‌سری از هنرمندان کارهای توصیفی انجام می‌دهند، یک‌سری کارهای تربینی انجام می‌دهند و یک‌سری دیگر عمیق‌تر و تحلیلی به طبیعت نگاه می‌کنند، عالیخانی هر سه ویژگی را داشت، او بسیار جست‌وجوگر بود. درخواست دارم که قدر زنده‌ها را بدانید، دغدغه عالیخانی هم این بود، دغدغه هنرمند این است که آثارش دیده شود و به نمایش گذاشته شود و از آثارش، کتاب منتشر شود. درخواست می‌کنم، کتابی از آثار شهید عالیخانی منتشر شود و نظریاتی درباره آثار و تحلیل آنها منتشر شود. عالیخانی عاشق نقاشی بود و آثار ماندگاری به وجود آورد. این الگوسازی‌ها برای نسل‌های بعد انجام شود.»

اهمیت کشف قدرت شهید

سیدعلی میرفناح، نقاش و روزنامه‌نگار نیز در این آیین گفت: «در دهه ۶۰ وقتی کسی به شهادت می‌رسید، تریبک و تسلیت می‌گفتیم و تریبک را مقدم می‌دانستیم، این جنگ ۱۲ روزه مانند تلنگری بود که بسیاری از موضوع‌ها را مجدداً احیا کرد از جمله اینکه شهدا مقام و قدرتی دارند که می‌توانیم آن را در عرصه‌های مختلف به خصوص در مسائل امنیتی، اجتماعی و رسانه درک و تجربه کنیم، باید قدرت و قوت شهدا را کشف کنیم. ما قدر دهه ۶۰ را نمی‌دانیم، هنوز بهترین آثار ما در حوزه هنر مربوط به دهه ۶۰ است و ما هم چنان وامدار این دهه هستیم. هنرمندان در دهه‌های اخیر کار کردند اما پیشرفت نکردیم، پس‌رفت داشتیم.

امیدوارم به پاکی خون شهید، گشایش‌هایی در عرصه سیاسی و اجتماعی داشته باشیم. وفاقی که در این مدت شکل گرفته است، تداوم داشته باشد، هم‌چنین گشایش‌هایی در عرصه‌های هنری داشته باشیم و کشورهای دیگر از آثار هنری ما استفاده کنند و نهضت هنری ایجاد شود.»

نقش هنرمندان در تداوم همبستگی ملی

نادره رضایی، معاون امور هنری وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز در این آیین گفت: «در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه بیش از ۴۰ فعال حوزه فرهنگ هنر و رسانه مرتبط با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، بیش از ۱۵۰ زن، بیش از ۴۰ کودک، ۱۵۰ سرباز مدافع وطن و گمنام در دفاع از جان ما و دفاع از زیرساخت‌های توسعه‌ای و امنیتی ما جانشان ستانده شد. در کنار تلخی عظیم و غیرقابل وصف از دست دادن این همه سرمایه از اقتشار مختلف، مهم ادامه مسیر است. در دهه ۶۰ بهترین و در شرایط جنگ روایت‌ها مهم بود، در آن زمان هم هنرمندان حوزه‌های مختلف هنری در خط مقدم حضور داشتند و ۸ سال دفاع مقدس را روایت کردند، این روایت به شکل دیگری ضرورت امروز ماست. امیدوارم که صلح و توافق پایداری مانع جنگ و ادامه جنگ باشد.» رضایی با اشاره به اهمیت نقش هنرمندان در ایجاد و تداوم همبستگی ملی گفت: «همبستگی ملی تعیین‌کننده‌ترین سلاح و مهم‌ترین ابزار بازدارنده ما در برابر دشمن است، ضرورت این روزها چشم بستن بر تفاوت‌ها و تلاش برای اشتراکات و حفظ این همبستگی ملی است. هنرمندان نقش مهمی در این راستا خواهند داشت. طبق آنچه که ما در این ۱۲ روز در بیانات رهبر فرزانه شنیده‌ایم، محوریت ایران بود و ما با کلمه ایران و مفهوم وطن در گستره اسلام می‌توانیم این نخ تسبیح را نگاه داریم و چه زبان و ابزار ی بهتر از هنر، هنرمندان همچنین می‌توانند برای تاب‌آوری مردم در شرایط دشوار نقش‌آفرین باشند.»

با هنرش می‌خواست زندگی را زیبا کند

مژگان عالیخانی خواهر شهیده نیز در این آیین گفت: «اگر درباره منصوره عالیخانی خواهر عزیزم بگویم که فقط یک خواهر عزیز، مهربان و دل‌سوز بود، انصاف را در مورد او رعایت نکردم حتی وقتی که بگویم یک انسان وارسته و فرهیخته بود، حتی بگویم در حد هنرمند متعهد و عاشق بود، او همه اینها با هم بود، در همه بزنگاه‌های زندگی منصوره همیشه همراه و رفیقم بود. هر کسی، در نزدیکان، در هر رشته هنری استعدادی نشان می‌داده، خواهرم او را تشویق می‌کرد و به شدت از او می‌خواست که هنرش را ادامه بدهد و چون می‌خواست همه عشقی که در وجود خودش در مورد نقاشی بود را بچشند، یک جمله معروف داشت که هنر وقتی شروع می‌شود که خلاقیت شروع بشود تا قبل از آن فقط مشق و تمرین است و تا آخرین لحظه زندگی سعی می‌کرد با هنرش زندگی را زیبا کند. چند ساعت قبل از اینکه این اتفاق وحشتناک بیفتد با او صحبت می‌کردم یک مقدار برای اینکه بیماری‌اش پیشرفت کرده بود، ناراحت بود، به او گفتم خودش را بازنشسته کند، نپذیرفت و گفت کارش، او زنده نگه داشته است، اگر این کار را نداشته باشد و همکارانش را نبیند اصلاً نمی‌تواند زندگی کند و زنده بماند.» پس از آیین یادبود شهیده عالیخانی، نمایشگاهی با ۲۵ اثر نقاشی این هنرمند در نگارخانه ابوالفضل عالی حوزه هنری افتتاح شد.

قابلیت فلسفی زبان فارسی

روایت **حسن سیدعرب** از خدمات **دکتر یحیی مهدوی** به فلسفه معاصر ایران

رضا داوری‌اردکانی بیش از دیگر شاگردان او ناظر به این بخش از نظر مهدوی است. همین‌طور ترجمه آثاری مثل «اخلاق» اسپینوزا که مرحوم محسن جهانگیری ترجمه کرد، آثاری که مرحوم کریم مجتهدی در تفسیر هگل، کانت و دیگر فیلسوفان غرب نوشت همه در همین راستاست. در واقع شاگردان او آن نظر کلی مهدوی را محقق کردند. البته خودشان هم با ترجمه آثاری در این زمینه به این جریان فرهنگی کمک کرد.»

حفظ نظام متافیزیک از دغدغه‌های مهدوی بود

حسن سیدعرب در ادامه درباره آثار مهدوی می‌گوید: «به طور کلی آثار مهدوی را بنده به دو قسمت تقسیم می‌کنم: یک قسمت ناظر به سنت فرهنگی و معنوی خود ماست. مثلاً کتاب «قصص قرآن مجید» که همان تفسیر ابوبکر عتیق نیشابوری است و همین‌طور «فهرست نسخه‌های مصنفات ابن‌سینا». بخش دیگر آثار او که تعداد بیشتری دارد، ناظر به فلسفه غرب است. از جمله کتاب «پدیدارشناسی و فلسفه‌های هست بودن» تألیف رژه ورنو، ژان وال و دیگران و مدعی نگاهی نو به پدیدارشناسی است. یا کتاب «بحث در مابعدالطبیعه» ژان وال که مهدوی و همکارانشان ترجمه کردند. انگیزه مهدوی و همکارانشان در ترجمه این دو اثر در واقع مسبقی به این امر است که با افول نظام‌های متافیزیک در غرب و در جهانی که ما در آن زندگی می‌کنیم، تلاش‌هایی برای بازسازی نظام‌های بزرگ متافیزیکی صورت گرفته است. مثلاً در غرب با پرسش از متافیزیک و تفسیر و تحلیل جنبه‌های نیست‌انگارانه آن توسط فیلسوفان بزرگی مثل هایدگر و شاگردان او و پیش از آن طرح نظام فلسفی هگل و اگر پیش‌تر برویم، شیوه مواجهه جهان فکری امروز با نظام متافیزیک ارسطو و افلاطون، این دغدغه را برای کسانی مثل ژان وال به وجود آورد که از فلسفه‌های «هست بودن» هم چنین از «مابعدالطبیعه» سخن بگویند تا بتوان جوانه‌های طرح و رشد و حیات مجدد متافیزیک را که ریشه فلسفه است (در واقع متافیزیک و فلسفه یکسان با هم

گزارش تئاتر

مردنگونام نمیرد هرگز

یعقوب صباحی بازیگر تئاتر و تلویزیون به خاک سپرده شد

دانشگاه به نمایندگی از اداره کل هنرهای نمایشی، معاونت هنری و انجمن هنرهای نمایشی، درگذشت صباحی را تسلیت گفت و افزود: این ضایعه فقط متعلق به خانواده محترم این هنرمند نیست چراکه ما یکی از اعضای خانواده خود را از دست داده‌ایم و خانواده تئاتر عزادار هنرمندی است که برخاسته از دل مردم و وفادار به هنر بود.

در ادامه، سیروس همتی دیگر بازیگر تئاتر که در چند نمایش با صباحی همکاری داشته، گفت: یعقوب در هیجدهمین شب بازیگر، جایزه گرفت و خوشحال شدم که بعد از این همه سال تلاشش دیده شد. همچنان‌که وقتی بازی او را در سریال «جان سخت» دیدم به او تبریک گفتم و خدا را شکر کردم که کم‌کم ثمره تلاشش در حال دیده شدن است. همتی با بیان خاطراتی از نمایش‌های «محال هم ممکن است» و «بلوط‌های تلخ» که در آنها با صباحی همکاری کرده، افزود:

پیکر یعقوب صباحی، بازیگر تئاتر، صبح دیروز، چهارشنبه ۲۵ تیر ماه با اشک‌ها، حسرت‌ها و سخنان دوستان هنرمندش در قطعه هنرمندان بهشت زهرا (س) به خاک سپرده شد. در مراسم تشییع پیکر این هنرمند که در قطعه هنرمندان برگزار شد، جمعی از هنرمندان تئاتر، انسانیت او را ستودند و ابراز تأسف کردند که قدر این هنرمند دانسته نشد. بهزاد فراهانی با وجود شکستگی دنده و بهناز نازی با وجود ناخوش احوالی در مراسم حاضر شدند.

حسین مسافرآستانه، بازیگر، کارگردان تئاتر و مدیر هنری به عنوان نخستین سخنران برنامه با تسلیت‌گویی به خانواده این هنرمند و جامعه هنری و با یادآوری دوران آشنایی خود با یعقوب صباحی در دهه ۷۰ گفت: این هنرمند عزیز را به عنوان بازیگر روی صحنه تئاتر شهر دیدم، جوانی با موهایی بسیار بلند بود. اولین نمایشش را که بازمینی کردم، آقای (حسین) پاکدل گفت در آینده از این آدم، کارهای زیادی خواهیم دید. آن زمان برای اولین بار از بازیگری که نمی‌شناختیم، بازی فوق‌العاده‌ای دیدیم.

او اضافه کرد: یعقوب با وجود آثار ارزشمند فراوانی که روی صحنه تئاتر از خود نشان داد، هرگز به حق واقعی خود نرسید و توانست آن نقشی را نشان‌گر استعداد و توانش باشد، بازی کند در حالی که می‌توانست درخشش خیلی بیشتری داشته باشد اما امیدوارم خاطراتی که از خود بر جای گذاشته، تسلی‌بخش کسانی باشد که با او دوستی و کار و زندگی کردند.

مسافرآستانه افزود: امروز به ظاهر ایشان را از دست دادیم ولی امیدوارم یاد و خاطره‌اش در قلب همه کسانی که او را دوست داشتند و از او خاطره داشتند، باقی بماند. عمر طولانی سبب می‌شود که رفتن بسیاری عزیزان را ببینیم. هرگز سعادت نصیبم نشد که با یعقوب کار کنم. قرار بود در نمایشی همکاری کنیم که به نتیجه نرسید اما در همان مقطع کوتاه تمرین‌مان جز نجابت، شرافت، صداقت و پاکی از ایشان ندیدم. استعدادی درخشان و بی‌حاشیه بود.

سپس سعید اسدی، مدیر انجمن هنرهای نمایشی و استاد

علاج موقت

پخش مشترک راهکاری زودگذر برای فرار از مشکلاتی است که پلتفرم‌ها با آن درگیرند

از سریال و یا رنالتی‌شوهای پرطرفدار، آنها را به طور رایگان روی این خروجی‌ها قرار داده تا در دسترس همگان قرار گیرد و از قبل آن به سود بسیاری دست پیدا کنند. تازه این جدا از شبکه‌های ماهواره‌ای است که هر قسمت از سریال را به دفعات و در ساعت‌های مختلف روی آنتن خود می‌فرستند و استقبال از آنها نشان می‌دهد که بسیاری از تماشاگران سریال‌های شبکه خانگی حتی در داخل کشور را افرادی تشکیل می‌دهند که از طریق این شبکه‌های ماهواره‌ای به پای این مجموعه‌ها می‌نشینند.

جالب اینجاست که چندی پیش فیلیمو، مدل اشتراکی تازه‌ای را معرفی کرده که به کاربران اجازه می‌داد با پرداخت هزینه بیشتر، تجربه‌ای بدون تبلیغ داشته باشند! همین اقدام نشان می‌دهد که پلتفرم‌ها به جای در نظر گرفتن بسته‌های تشویقی و کاهش حق اشتراک خود به فکر درآمدزایی بیشتر از فروش اشتراک‌شان هستند. بدون اینکه مخاطب و نیازها و مشکلات او را در نظر بگیرند. جالب اینجاست زمانی که حق اشتراک یک پلتفرم بالا باشد باید مدیران آن باید به فکر راهکارهای تشویقی برای کاربران باشند نه اینکه در پی روش‌هایی برای بالا بردن درآمد خود از طریق افزایش هزینه اشتراک. اما نمونه‌های اینچنینی در کشور ما نشان می‌دهد که مخاطب آخرین اولویت مدیران تمامی پلتفرم‌هاست و آنها به هیچ چیز مگر منافع خود توجه نمی‌کنند.

البته این اشتراک در انتشار سریال‌ها تنها مربوط به پخش این مجموعه‌ها نمی‌شود و برخی از پلتفرم‌ها به این نتیجه رسیدند که دست به تولید مشترک بزنند. چراکه کمبود محتوا به دلیل دشواری تولید و هزینه بالای ساخت در بازار نمایش خانگی نیز به عنوان یکی از دلایل این اتفاق شمرده می‌شود. نظام معیوب تولید و سرمایه‌گذاری در شبکه خانگی مشکلاتی بسیاری را برای پلتفرم‌ها به وجود آورده و این همان چاله‌ای است که از ابتدا مدیران آنها خود آن را حفر کرده‌اند و حالا تبدیل به چاه ویلی شده که خود در آن گرفتار شدند. بالا بودن غیرمنطقی دستمزدها و به تبع آن تولید یک سریال یا رنالتی‌شو در این شبکه ابتدا معضلاتی را برای سینما به وجود آورد و سایه سنگین خود را بر تولیدات سینمایی انداخت و حالا همین بالا بودن سرسام‌آور هزینه تولید، گریبان تولیدکننده سریال‌های شبکه خانگی را گرفته است و هیچ بعید نیست در یکی، دو سال آینده شاهد ورشکستگی و عدم توانایی تولید چند پلتفرم باشیم چراکه بالا بردن هزینه اشتراک و دست در جیب مخاطب کردن تا اندازه‌ای نتیجه می‌دهد و نمی‌توان با استفاده از هزینه اشتراک یک پلتفرم را اداره کرد. بر همین اساس گفته می‌شود، پلتفرم شیدا که به دلایلی نامشخص پخش مجموعه «بامداد خمار» را به تاخیر انداخته برای بقا در رقابت وی‌اودی‌ها در عین فقدان محتوای اختصاصی به پخش مشترک دو سریال از دو پلتفرم دیگر رو آورده است.

سومین سریال ۱۴۰۴ نمایش خانگی با برنامه پخش همزمان از دو پلتفرم، معرفی شد. شامگاه ۲۳ تیرماه با انتشار لوگوی مجموعه نمایش خانگی «شغال» در صفحه رسمی پلتفرم فیلیمو، مشخص شد این سریال به صورت همزمان در دو پلتفرم به نمایش درخواهد آمد. پیش از این اعلام شده بود «شغال» به کارگردانی بهرننگ توفیقی برای نمایش در پلتفرم زینما متعلق به علی طلوعی، تهیه‌کننده این اثر ساخته می‌شود. این پلتفرم قرار است در هفته‌های آینده و همزمان با آغاز پخش این سریال به صورت رسمی آغاز به کار کند. جالب آنکه نزدیک شدن زمان پخش این سریال را صفحه رسمی فیلیمو اعلام کرد که پلتفرم دوم پخش اثر است.

بعد از «اجل معلق» در فیلم‌نت و شیدا و «شکارگاه» در فیلیمو و شیدا، «شغال» سومین سریال خانگی در ماه‌های اخیر است که انتشار همزمان در دو پلتفرم را تجربه خواهد کرد.

این در حالی است که در سال‌های اخیر، اغلب سریال‌های خانگی به شکل انحصاری در یک پلتفرم پخش می‌شدند. اولین بار تابستان و پاییز ۱۴۰۲ بود که فیلیمو و نماوا انتشار «مگه تموم عمر چند تا بهاره؟» ساخته سروش صحت را به شکل مشترک بر عهده گرفتند. روییکام هم که از مدت‌ها قبل سریال‌های تولید شده در بسیاری از پلتفرم‌ها را به‌جز فیلیمو به صورت رایگان منتشر می‌کند. این پلتفرم تمام با بخشی از حق پخش این مجموعه‌ها را از پلتفرم‌هایی که اقدام به تولید آن کردند، خریداری کرده و آنها را روی استریم خود به صورت رایگان در دسترس قرار می‌دهد.

به نظر می‌رسد، گرانی هزینه اشتراک پلتفرم‌های وی‌اودی- که اجازه نمی‌دهد کاربران به صورت همزمان مشترک چند پلتفرم باشند- از جمله دلایل روند جدید حاکم بر پلتفرم‌هاست. هر کدام از پلتفرم‌های اشتراکی معمولاً هزینه ماهانه بین ۱۵۰ تا ۲۰۰ هزار تومانی را از کاربران دریافت می‌کنند. این بالا بودن هزینه اشتراک هرچند از سوی پلتفرم‌ها به دلایل مختلف توجیه می‌شود اما از نظر کاربران، این گرانی اشتراک توجیه‌پذیر نیست چراکه هریک از این پلتفرم‌ها، بخشی از هزینه‌های خود را از طریق پخش آگهی‌های به‌دست می‌آورند و بخش اعظمی از آن را هم ترافیک اینترنت از مخابرات دریافت می‌کنند. بنابراین توجیه کافی برای دریافت این هزینه‌های بالا ندارند. اما مانند هر محصول دیگری در ایران که قیمت فروشش چند برابر تولید است، مدیران پلتفرم‌ها هم گوش شنوایی برای شنیدن حرف‌های خریداران ندارند و کار خود را می‌کنند. همین بالا بودن هزینه اشتراک بخش اعظمی از علاقمندان به سریال‌ها را به داندلود غیرقانونی سوق می‌دهد و از آن سو هم بسیاری از سوداگران اقتصادی و دلال‌های داخلی و خارجی که به دنبال سود و منفعت بیشتر هستند، سایت‌های داندلود غیرقانونی، صفحات اینستاگرامی و کانال‌های تلگرامی تشکیل داده و تنها دقایقی پس از انتشار هر قسمت

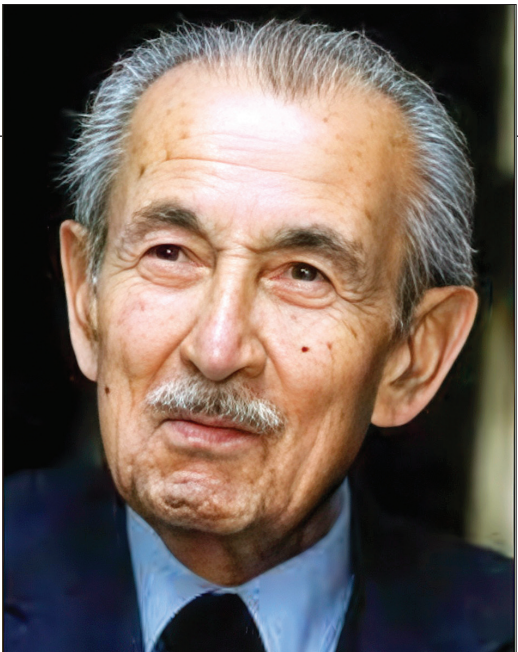
یاد می‌کرد، بیش از همه به کسانی توجه داشت که تاریخ ادبیات و تاریخ قدیم ایران را درس می‌دادند، مثل مرحوم بدیع‌الزمان فروزانفر. مهدوی اقدام شایسته و تحسین‌برانگیز این استادان برای توسعه زبان فارسی و تحکیم نسبت زبان فارسی با مباحث جدید به ویژه با فلسفه را ستایش می‌کرد. به نظر مهدوی تمام فرهنگ و تمدن ایران در زبان فارسی جلوه‌گر شده و ما وظیفه داریم که این زبان را پاس بداریم تا این تمدن به حیات دیرینه و کهن خودش ادامه بدهد. نثر فارسی مهدوی، نثر بسیار روان، غنی و عمیقی است. سال‌های آخری که بنده به منزلش مراجعه می‌کردم همیشه می‌دیدم روی میز تحریرش گلستان و بوستان سعدی هست. مکرر می‌گفت: من به یاد نمی‌آورم این چندمین بار است که دارم گلستان یا بوستان را می‌خوانم. او از نوجوانی و جوانی تا کهن‌سالی به مواجهه و قرائت متون غنی فارسی اشتغال مدام داشت و از این طریق در قلمرو فلسفه که او استاد استادان این حوزه بود، توانست مفاهیم و تصورات فلسفی را با زبان فارسی بیان کند. شما اگر به مقدمه‌های او بر ترجمه متون فلسفی، نثر ترجمه او و معادل‌سازی‌هایی که او در آثارش برای اصطلاحات لاتین فلسفی انجام داد نگاه کنید، متوجه این نکته می‌شوید که او کاملاً معتقد است، زبان فارسی قابلیت طرح اصطلاحات و واژگان فلسفی قابل فهم برای خواننده فارسی را دارد. به علاوه نثر او در ترجمه به اصطلاح ادبی امروز، نثر بسیار پاکیزه و روانی است. او به شاگردانش تأکید داشت که در گفتار و در نوشتار زبان فارسی را پاس بدارند و برای ترجمه معادل‌های فارسی بگذارند و هنگام صحبت و سخنرانی تا آنجایی که ممکن است از به کار بردن کلمات لاتین خودداری کنند.»

می‌شد. فکر نمی‌کردم او این چنین محبوب باشد و جامعه هنری این اندازه درباره او حس مثبت داشته باشد. او را به عنوان عمو یعنی بزرگ صدا می‌زدند.

در ادامه مراسم، حمید نعیمی، دیگر هنرمند تئاتر و دوست و همکار صباچی و عضو گروه تئاتر شایا خطاب به حاضران در مراسم گفت: از این همه مهر و محبت شما سپاسگزارم که البته به دلیل خوبی‌های یعقوب عزیز است. من با یعقوب خداحافظی نمی‌کنم بلکه به او درود و سلام می‌فرستم و همچنان با او خواهم بود. او برای من حضور دارد. مرگ باور نکردنی‌اش مانند بازی‌های درخشان‌ش همه را شوکه کرد.

او خطاب به صباچی افزود: یعقوب جان! بابت همه مهربانی‌هایت ممنونم. از اینکه باعث شدی بفهمیم دنیا و آدم‌ها زیبا هستند. از اینکه به همه لطف و محبت داشتی. همچنان با تو دیدار دارم. قدردان حضور تمام عزیزی هستم که در این چند روزه خانواده یعقوب و ما را تنها نگذاشتند، عزیزی مانند مریم رحیمی، علی زارعی، عسل کلاکی، مرکز هنرهای نمایشی، معاونت هنری، صندوق اعتباری هنر، خانه تئاتر، انجمن بازیگران تئاتر و آقای بهزاد فراهانی که با وجود شکستگی دنده‌هایش، امروز به این مراسم آمد.

در ادامه، آرش فلاح‌پیشه، دیگر بازیگر و کارگردان تئاتر و عضو هیات مدیره انجمن بازیگران خانه تئاتر با خوانش متنی از طرف این انجمن، درگذشت صباچی را تسلیت گفت و در این متن عنوان کرد که صداقت و عشق بی‌پایان او به صحنه، الگویی برای نسل‌های بعدی شد. او که در میانه سخنان خود متاثر شد، ادامه داد: یعقوب هنوز خیلی کارها و حرف‌ها داشت و درد و رنجی که به دوش می‌کشید، تازه داشت ثمر می‌داد. این قرار ما نبود. وقتی در جشن بازیگر از او تقدیر شد، شور و شوق زندگی در تئاتر در او شعله کشید. او روی صحنه تئاتر زنده بود و هنوز خیلی کارها داشت. عمو یعقوب دل ما برایت خیلی تنگ می‌شود. بهزاد فراهانی، اتابک نادری، خسرو شهرار، نوشین تبریزی، سام کبودوند، علیرضا آرا، شبنم مقدمی، مهدی قلعه، سعید داخ، فریدون محرابی، ناصر آویژه، مریم رحیمی، سیروس سپهری، مجید قناد، حمید پورآذری، علی‌اصغر دشتی، معاونت هنری، صندوق اعتباری هنر، خانه تهران، سیاوش چراغی‌پور، خسرو احمدی، فرهاد شریفی، خیام حسینی، فرهاد بشارتی، سیاوش جامع، امیرحسین شفیعی، سیروس انسقی، امین میری، مرضیه صدرایی، مجید رحمتی، کهد تاراج، محمدهادی عطایی، سیاوش خادم‌حسینی، محمدرضا عطایی‌فر، صدف اسپهبودی، فرزانه نشاط‌خواه، جمشید جهان‌زاده، بهناز نازی، مسعود میرطاهری، رویا بختیاری، سینا ییلاقی‌یگی، حسین امیدی، مجید نوروزی و مصطفی کوشکی در این مراسم حضور داشتند.

هستند) در جهان فکری امروز شاهد بود. مهدوی هم‌ساز با نوع فکر کسانی مثل ژان وال بود که به دنبال طرح دوبارهٔ متافیزیک بودند. او در همان اوایل که درس‌های آموزشی گروه فلسفه را تدوین می‌کرد، یک بخش یادگاری ویژه از خودش به جای گذاشت و آن درس «متافیزیک عمومی در غرب» بود که هنوز هم این درس در گروه‌های آموزشی فلسفه از جمله در دانشگاه تهران تدریس می‌شود. در واقع می‌خواهم در پاسخ این پرسش عرض کنم که متافیزیک و حفظ نظام متافیزیک از دغدغه‌های مهدوی بود و این دغدغه در ترجمهٔ این دو اثر ژان وال یعنی بحث در مابعدالطبیعه و فلسفه‌های هست بودن، خودش را به ظهور رساند. مهدوی از احیاکنندگان مابعدالطبیعه در عصر ما هستند.»

علاقه عمیق به زبان فارسی

سیدعرب در ادامه دربارهٔ تعلی خاطر فراوان دکتر یحیی مهدوی به ایران و فرهنگ و تاریخ ایران می‌گوید: «علاقه مهدوی به ایران از علاقه بسیار عمیقش به زبان فارسی نشأت می‌گیرد. یحیی مهدوی در زمان مدیریتش در دانشگاه تهران همچنین در ترجمه و تألیف کتاب‌های متعددی که از او باقی مانده بسیار به زبان فارسی به عنوان میراث غنی کشور ما توجه داشت. این توجه عمیق او به زبان فارسی در واقع مسیوق به اهمیتی است که برای تاریخ، فرهنگ و تمدن ایران قائل است. این را به صورت عملی با ترویج زبان فارسی و دعوت به بیان مفاهیم فلسفی با زبان فارسی انجام داد. در گفت‌وگوهایی که شخصاً با او داشتم، می‌گفت زبان فارسی جوهرهٔ تمدن ایرانی است. وقتی به گذشته خودش برمی‌گشت و از استادان یا همکاران خودش

یعقوب یک تنهایی داشت که هیچ‌کس را در آن راه نمی‌داد. با چندین تجربه همکاری که با هم داشتیم، دریافتیم همیشه به این تنهایی نیاز داشت و هرگز دلیل این تنهایی را نفهمیدم.

آرش دادگر که از دوستان و همکاران قدیمی صباچی در گروه تئاتر «شایا» بود، او را یکی از بهترین، عزیزترین و مهم‌ترین اعضای این گروه دانست و ادامه داد: او هرگز از خاطر ما پاک نمی‌شود. شرافت، صبوری، آرامش و متانتش، مثال‌زدنی بود. یعقوب همیشه پسر از مهربانی و عطوفت بود. من در جوانی اخلاق‌های بدی داشتم که امیدوارم مرا ببخشد ولی او همیشه با متانت مساله را رد می‌کرد. شهرام کریمی، دیگر هنرمند تئاتر و عضو گروه تئاتر «شایا» که دوستی و همکاری نزدیکی با صباچی داشته نیز گفت: هرگز فکر نمی‌کردم شرایطی پیش بیاید که درباره یعقوب صحبت کنم. ۳۰ سال پیش کار تئاتر را با هم شروع کردیم و حضورش برای ما افتخاری بود. وجودش آنچنان برآیمان پر اهمیت بود که لحظاتی شوق‌انگیز و حزن‌انگیزمان با هم بود. یعقوب هنرمند خودساخته‌ای بود که با تمام وجودش کوشید به عنوان هنرمندی مستقل کار کند و در این راه سختی بسیار کشید. به کسی وابسته نبود و با رنج زیاد توانست در عرصه هنر رشد کند. وقتی امروز از افتخار او سخن می‌گویم صرفاً از هنر او نیست. یعقوب به عنوان هنرمندی با اخلاق شناخته می‌شد. او جدا از اینکه هنرمندی شایسته و درخشان بود به عنوان مرد نیک تئاتر شناخته

سریال شغال

دیدگاه: یادداشت روز

بورس در تسخیر حقیقی‌ها

حقیقی‌ها چرا به خرید سهام رو آوردند؟

مهتاب شهریار

گروه اقتصاد

بورس تهران پنجمین روز سبز خود را پشت سر گذاشت؛ اما نقطه عطف معاملات دیروز را می‌توان بازگشت سهامداران خرد به تالار سهام پس از ۱۸ روز معاملاتی خروج پول عنوان کرد. در معاملات روز چهارشنبه ۲۵ تیرماه روند خروج پول حقیقی بعد از ۱۸ روز معاملاتی متوقف شد و ۸۱ میلیارد تومان پول حقیقی وارد بازار شد. این در حالی است که بورس تهران پس از جنگ تحمیلی ۱۲ روزه و بعد از بازگشایی مجدد به طور مستمر در مسیر خروج پول حرکت کرده بود.

بورس تهران معاملات امروز را با رشد شاخص‌ها و ورود خفیف پول حقیقی به پایان رساند. شاخص کل با رشد ۲۴ هزار و ۱۶۹ واحدی معادل ۰.۸۸ درصد، در سطح دو میلیون و ۷۸۵ هزار واحد ایستاد.

شاخص هم‌وزن نیز ۵ هزار و ۹۱۰ واحد معادل ۰.۷۱ درصد افزایش یافت و به عدد ۸۳۸ هزار و ۶۶۷ رسید. این رشد متعادل در شاخص هم‌وزن نشان می‌دهد که فضای کلی بازار فراتر از چند نماد شاخص‌ساز مثبت بوده است.

در پایان معاملات امروز، ورود پول حقیقی به میزان ۵۶ میلیارد تومان ثبت شد. این در حالی است که طی هفته‌های اخیر جریان خروج پول حقیقی از بازار سهام تداوم داشت.

در روز چهارشنبه، ارزش معاملات خرد بازار نیز رقم ۵ هزار و ۷۲۰ میلیارد تومان را ثبت کرد و همچنان در سطوح نازلی قرار دارد. شاخص کل در مقیاس هفتگی با رشد ۵/۶۲ درصدی همراه شد و هر پنج روز معاملاتی هفته را در محدوده سبز تابلوی معاملات به پایان رساند.

حباب منفی صندوق‌های اهرمی نیز همچنان ادامه‌دار است و اختلاف قابل توجه میان قیمت و NAV این صندوق‌ها، تبدیل به یکی از مهم‌ترین معضلات این ابزارهای نوین مالی شده است. سرانه خرید حقیقی‌ها به ۶۸.۲ میلیون تومان و سرانه فروش آنها به ۵۸ میلیون تومان رسید که نشان می‌دهد، خریداران حقیقی امروز قدرت بیشتری نسبت به فروشندگان داشتند.

در جریان معاملات دیروز، شاخص کل با رشد ۰/۸۸ درصدی به سطح ۲ میلیون و ۷۸۵ هزار واحدی رسید. شاخص هم‌وزن نیز ۰/۷۱ درصد بر ارتفاع خود افزود و در سطح ۸۳۸ هزار واحدی قرار گرفت. شاخص کل فرابورس هم ۰/۵۵ درصد رشد را تجربه کرد. شاخص کل در هر پنج روز معاملاتی هفته جاری در محدوده سبز قرار گرفت و توانست خود را از محدوده ۲ میلیون و ۶۳۷ هزار واحدی تا سطح ۲ میلیون و ۷۸۵ هزار واحدی بالا بکشد. رشد ۵/۶۲ درصدی در نماگر اصلی بازار سهام در حالی رقم خورد که در دو هفته معاملاتی پس از جنگ ۱۲ روزه، شاخص کل بیش از ۱۰ درصد کاهش ارتفاع را به ثبت رسانده بود.

چشم‌انداز بازار دارایی‌ها در سال ۱۴۰۴ (۲۰۲۵) با توجه به شرایط اقتصادی، سیاسی و ژئوپلیتیک ایران و جهان، به‌ویژه در حوزه بورس تحت تأثیر عوامل متعددی قرار دارد که تحلیل آن نیازمند بررسی دقیق متغیرهای کلان اقتصادی و روندهای بازار است. بورس تهران به عنوان یکی از مهم‌ترین بازارهای مالی ایران در سال‌های اخیر با نوسانات قابل توجهی مواجه بوده است. بر اساس اطلاعات موجود، بازار بورس در سال ۱۴۰۴ تحت تأثیر عواملی مانند تورم بالا، ابهامات سیاسی و تحولات اقتصادی جهانی قرار دارد که می‌تواند فرصت‌ها و چالش‌هایی را برای سرمایه‌گذاران ایجاد کند. تورم در ایران که بین ۴۰ تا ۶۰ درصد پیش‌بینی شده به رشد اسمی بازارهای مالی از جمله بورس منجر می‌شود اما رشد واقعی اقتصادی محدود است. این موضوع می‌تواند به افزایش قیمت سهام در برخی صنایع مانند پتروشیمی، فلزات اساسی و معدنی که با درآمدهای صادراتی و ارزی مرتبط هستند، منجر شود زیرا این صنایع از افزایش نرخ ارز منتفع می‌شوند. با این حال ریسک‌های ناشی از محدودیت‌های ارزی، تحریم‌ها و نوسانات قیمت دلار می‌تواند فشار فروش را در بازار تشدید کند.

مأموریت اجتماعی بنگاه‌های اقتصادی

چرا بودجه مسئولیت‌های اجتماعی پتروشیمی‌ها افزایش یافت؟

مهتا معرفت

گروه اقتصاد

جلسه شورای راهبردی پتروشیمی‌های منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی ماهشهر با محوریت بررسی مسئولیت اجتماعی شرکت‌های فعال در این منطقه به میزبانی شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس و با اولویت توجه به اولویت‌های رئیس‌جمهور برای نظام آموزشی برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس، این جلسه با حضور محمد شریعتمداری مدیرعامل شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس، حسن عباس‌زاده مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی، امیر حیات‌مقدم نماینده مردم بندر ماهشهر، امیدیه و هندوچان در مجلس شورای اسلامی، احمد مهدوی‌اهری دبیرکل انجمن کارفرمای صنایع پتروشیمی ایران و اعضای شورای راهبری متشکل از امام جمعه بندر ماهشهر، فرماندار این شهر و مدیران شرکت‌های پتروشیمی حاضر در ماهشهر مصوباتی درخصوص میزان بودجه مسئولیت اجتماعی این شرکت‌ها، نحوه و محل هزینه‌کرد داشت. مسئولیت اجتماعی به تعهدات و اقدامات شرکت‌ها، سازمان‌ها یا افراد برای بهبود کیفیت زندگی جامعه، محیط زیست و ذی‌نفعان خود، فراتر از منافع اقتصادی و قانونی اشاره دارد. این مفهوم شامل فعالیت‌هایی است که به‌منظور حمایت از توسعه پایدار، کاهش تأثیرات منفی بر محیط زیست، بهبود شرایط اجتماعی و ارتقای رفاه جوامع محلی انجام می‌شود.

در حوزه شرکت‌های پتروشیمی، همان‌طور که در متن جلسه شورای راهبردی ماهشهر اشاره شد، مسئولیت اجتماعی می‌تواند شامل اقداماتی مانند تخصیص بودجه برای پروژه‌های آموزشی، نوسازی مدارس، حمایت از جوامع محلی، ایجاد اشتغال با اولویت پیمانکاران بومی و رفع نیازهای منطقه‌ای باشد. این فعالیت‌ها با هدف افزایش رضایتمندی جامعه، هم‌راستا با سیاست‌های دولت و با هماهنگی نهادهای محلی انجام می‌شود. به‌طور خلاصه، مسئولیت اجتماعی به معنای عمل به تعهدات اخلاقی و اجتماعی سازمان‌ها برای ایجاد تأثیر مثبت بر جامعه و محیط زیست، هم‌زمان با حفظ منافع اقتصادی است. چنانکه اشاره شد با تصمیم شورای راهبردی پتروشیمی‌های منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی ماهشهر، بودجه مسئولیت‌های اجتماعی شرکت‌های پتروشیمی حاضر در منطقه با افزایش ۵۰ درصدی به تصویب رسید تا با تصویب مجامع عمومی شرکت‌ها اجرایی شود. همچنین مقرر شد، شرکت‌های پتروشیمی موظف به تخصیص باقیمانده بودجه مسئولیت‌های اجتماعی سال گذشته شوند. در این جلسه محمد شریعتمداری، مدیرعامل شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس با تأکید بر ضرورت تکمیل پروژه‌های تعریف شده در حوزه مسئولیت اجتماعی گفت: تأسیس شورای راهبردی منطقه اقتصادی پتروشیمی ماهشهر، اقدام مناسبی است که

دیدگاه: یادداشت روز

مسأله مهاجران

مسیر درست برخورد با پدیده مهاجرت چیست؟

جواد خراسانی

مترجم

قوانین پناهجویی به‌طور ناگهانی پدیدار شدند. کنوانسیون پناهندگان ۱۹۵۱ سازمان ملل صرفاً در مورد اروپا کاربرد داشت و هدفش آن بود که نگذارد پناهجویانی که از ترس استالین گریخته بودند به کشورشان بازگردند و در آتش خشم او گرفتار شوند. در آن کنوانسیون بیان شد هر کسی که به دلیل ترس منطقی از مجازات کشورش را ترک کرده است، حق دارد پناگاهی داشته باشد و نباید او را بازگرداند (اصل عدم بازگرداندن اجباری). این پیمان در سال ۱۹۶۷ به دیگر کشورهای جهان سرایت یافت.

اکثر کشورها آن را امضا کرده‌اند اما تعداد اندکی به آن پایبند مانده‌اند. چین حتی از کشور کوچک لس‌وئو هم کمتر پناهنده می‌پذیرد و فراریان کره‌جنوبی را به کشورشان و به اردوگاه‌های

می‌تواند در حل و فصل برخی مشکلات مردم این منطقه موثر باشد. وی افزود: بخشی از منابع حاصل از فعالیت‌های شرکت‌ها باید به صورت نظامند در حوزه مسئولیت اجتماعی استفاده شود تا میزان رضایتمندی مردم این منطقه از شرکت‌های مستقر در این منطقه اقتصادی افزایش یابد. شریعتمداری با اشاره به رویکرد مهم دولت در حوزه مسئولیت اجتماعی و انجام اقدامات هم‌راستا با این سیاست‌ها در مجموعه شرکت‌های تابعه شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس گفت: در دولت دکتر پزشکیان در حوزه مسئولیت اجتماعی، تأکید بر توانمندسازی نظام آموزشی و تجهیز و نوسازی مدارس در سراسر کشور است و در همین راستا برنامه‌ریزی‌ها و اقدامات متنوعی از سوی هلدینگ خلیج فارس در دست اقدام است.

وی خاطر نشان کرد: جلسات متعددی با وزارت آموزش و پرورش برگزار شده و در مرحله نهایی کردن توافق با آموزش و پرورش هستیم؛ همچنین اجرای کار با اولویت استفاده از پیمانکاران محلی برای فعالیت‌های عمرانی حوزه مسئولیت اجتماعی خواهد بود.

شریعتمداری همچنین بر تقویت جایگاه شورای راهبردی در تصمیم‌سازی‌ها برای هزینه‌کرد بودجه مسئولیت‌های اجتماعی تأکید کرد و گفت: در این خصوص لازم است که تمامی اقدامات شرکت‌ها بر اساس سیاست‌های ابلاغی و مصوبات شورای راهبردی صورت گیرد و خارج از مصوبات شورای راهبردی، اقدامات موازی در حوزه مسئولیت اجتماعی صورت نپذیرد.

حسن عباس‌زاده، معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی

صنایع پتروشیمی در این جلسه با قدردانی از زحمات کارگران و متخصصان شرکت‌های پتروشیمی در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه گفت: برای رفع نیازمندی‌ها در مناطق عملیاتی کمک کنیم و پاسخگویی نیازهای مردم منطقه باشیم. وی افزود: پروژه‌هایی که در حوزه مسئولیت اجتماعی تعریف شده، قابل توقف نیست و باید با هماهنگی سیاست‌های ابلاغی دولت این پروژه‌ها نهایی شود.

توسعه پایدار

به عقیده اقتصاددانان، توسعه پایدار به فرآیند توسعه‌ای گفته می‌شود که نیازهای کنونی جامعه را بدون به خطر انداختن توانایی نسل‌های آینده برای تأمین نیازهایشان برآورده می‌کند. این مفهوم بر سه محور اصلی اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی استوار است. در بعد اقتصادی، توسعه پایدار به رشد اقتصادی مستمر و عادلانه با حفظ منابع برای آینده تأکید دارد. در بعد اجتماعی به بهبود کیفیت زندگی، آموزش، سلامت و ایجاد فرصت‌های برابر برای همه افراد جامعه می‌پردازد. در بعد زیست‌محیطی، حفظ اکوسیستم‌ها، کاهش آلودگی و استفاده مسئولانه از منابع طبیعی را در بر می‌گیرد. توسعه پایدار نیازمند هماهنگی بین این سه محور است. چنانکه اشاره شد، توسعه پایدار در زمینه‌هایی مانند فعالیت‌های پتروشیمی، توسعه پایدار می‌تواند شامل مدیریت پسماند، کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای و سرمایه‌گذاری در پروژه‌های اجتماعی مانند آموزش و توانمندسازی جوامع محلی باشد، همان‌طور که در اقدامات مسئولیت اجتماعی شرکت‌های پتروشیمی ماهشهر مشاهده شد.

در زمینه فعالیت‌های پتروشیمی، همان‌طور که در متن جلسه شورای راهبردی ماهشهر اشاره شد، توسعه پایدار می‌تواند شامل اقداماتی مانند تخصیص بودجه برای مسئولیت‌های اجتماعی، بهبود زیرساخت‌های آموزشی، حمایت از پیمانکاران محلی و کاهش اثرات زیست‌محیطی فعالیت‌های صنعتی باشد. این اقدامات به هماهنگی با سیاست‌های دولت و نیازهای منطقه‌ای وابسته است تا ضمن رشد اقتصادی، رفاه اجتماعی و حفاظت از محیط زیست را تضمین کند.

همانند گذشته مخفیانه از مرز بگذرند به آرامی به سمت مرزبانان می‌روند و درخواست پناهندگی می‌دهند. آنها می‌دانند که فرآیند رسیدگی به این درخواست چند سال طول می‌کشد و آنها می‌توانند در این مدت شغل پنهان پیدا کنند.

رای‌دهندگان به‌دراستی عقیده دارند که این نظام به بازی گرفته می‌شود. هم‌اکنون اکثر درخواست‌های پناهندگی در اروپا بلافاصله رد می‌شوند. ترس از آشوب در مرزها به پیدایش عوام‌گرایی - از برگزیت گرفته تا دونالد ترامپ - انجامیده و فضای گفت‌وگو درباره مهاجرت قانونی را هم مسموم کرده است.

حدود ۱۲۳ میلیون نفر یعنی سه برابر تعداد آنها در سال ۲۰۱۰ به خاطر جنگ، فجایع طبیعی یا تعقیب آواره شده‌اند. دلیل اصلی آن است که جنگ‌ها بیشتر از زمان معمول طول می‌کشند. تمام این افراد حق دارند که در جست‌وجوی امنیت باشند اما امنیت به معنای دسترسی به بازار کار یک کشور ثروتمند نیست. در واقع اسکان مجدد در کشورهای ثروتمند هیچ‌گاه حتی بخش کوچکی از راحل نبوده است. کشورهای عضو سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه (OECD) در سال ۲۰۲۳ بیش از ۲/۷ میلیون درخواست پناهندگی دریافت کردند که در نوع خود یک رکورد به حساب می‌آید اما باز هم در مقایسه با اندازه مشکل اصلی هیچ است. عملی‌ترین راحل آن است که پناگاه‌های در نزدیک کشور خود آوارگان برایشان مهیا شود.

دولت نتواند به سرعت نیروی جایگزین آموزش دیده از میان شهروندان داخلی فراهم کند. با توجه به این چالش‌ها، دولت و نهادهای مسئول در حال تدوین بسته‌ای از سیاست‌های مکمل هستند. از جمله این اقدامات، پیشنهاد تشکیل «سازمان ملی مهاجرت» و تصویب لایحه جامع مهاجرت در مجلس است. به گفته وزیر کشور با تأسیس این سازمان، ایران می‌تواند برای نخستین بار دارای نهاد سیاست‌گذار واحد در حوزه مهاجرت شود که علاوه بر ساماندهی ورود و خروج، مسئول رسیدگی به وضعیت اقامت، اشتغال و خدمات مهاجران خواهد بود.

از سوی دیگر، دولت وعده داده است که مرزهای شرقی کشور با افغانستان را با دیوارهای امنیتی، سامانه‌های هوشمند کنترل و افزایش گشت‌های مرزی تقویت کند تا از ورود غیرقانونی مهاجران جلوگیری شود. همچنین رازینی‌هایی با طالبان برای بازگشت نظاممند و ایمن مهاجران در دستور کار قرار گرفته است.

با این همه، کارشناسان حوزه حقوق بشر و مهاجرت تأکید می‌کنند که رعایت کرامت انسانی باید در اولویت باقی بماند. روند بازگشت باید با حداقل امکانات درمانی، تغذیه‌ای و بهداشتی در مرزها همراه باشد و از تحقیر، خشونت یا بازگرداندن اجباری کودکان و خانواده‌های آسیب‌پذیر جلوگیری شود. آنها هشدار داده‌اند که رویکرد صرفاً امنیتی با اقتصادی در نهایت می‌تواند به وجهه بین‌المللی ایران آسیب بزند و پیوندهای فرهنگی دیرینه میان دو ملت را تضعیف کند.

شهر

اختلال در زندگی روزمره

قطعی GPS تأثیری در برقراری امنیت ندارد

در روزهای پس از جنگ ۱۲ روزه میان ایران و اسرائیل، شهروندان ایرانی با بحرانی بی‌سابقه در حوزه موقعیت‌یابی مواجه شده‌اند. از رانندگان تاکسی اینترنتی گرفته تا پیک‌های غذایی، همگی گرفتار اختلالی گسترده در سیستم GPS هستند؛ سیستمی که حالا ناگهان به دشمن بالقوه بدل شده است.

در تهران و برخی دیگر از کلان‌شهرها، کاربران از پرش ناگهانی موقعیت مکانی در نقشه‌ها شکایت دارند؛ برخی حتی گزارش داده‌اند که مکان آنها به خارج از مرزهای کشور منتقل شده است. اپلیکیشن‌های مسیریابی چون «نشان»، «بلد» و حتی «ویز» به‌درستی عمل نمی‌کنند و کاربران سردرگم در ترافیک مانده‌اند. این بحران علاوه بر زمان، روی درآمد و معیشت مردم نیز سایه انداخته است. یکی از رانندگان تاکسی اینترنتی می‌گوید: «قبلاً روزی ۷۰۰ هزار تومان درمی‌آوردم، حالا به ۳۰۰ هم نمی‌رسد». دولت اما دلیل این اختلال را روشن اعلام کرده: امنیت ملی. به گفته کارشناسان سایبری، طی جنگ اخیر، حملات دقیق اسرائیل به برخی شخصیت‌ها و مراکز حساس از طریق رهگیری GPS انجام شده است. جواد حسین‌پور، کارشناس حوزه سایبری معتقد است: «اختلال در GPS راهی برای منحرف کردن پهباده‌ا و موشک‌های هدایت‌شونده دشمن است».

اما در سوی دیگر، برخی کارشناسان فناوری درباره پیامدهای این اقدام هشدار می‌دهند. جواد عنکابر، حقوق‌دان فناوری اطلاعات بر ضرورت اخذ تأییدیه‌های بین‌المللی برای هرگونه جایگزین GPS تأکید می‌کند و می‌گوید: «قطع ارتباط با همکاری با GPS ممکن است مزیتی فنی برای ما نداشته باشد؛ ضمن اینکه احتمال دارد دستگاه‌های فعلی با سیستم‌های جایگزین مانند بایدو سازگار نباشند».

محمدجواد آذری‌جهرمی، وزیر سابق ارتباطات نیز در کانال تلگرامی خود به صراحت نوشت: «اختلال گسترده GPS در کل سطح شهر، زندگی عادی مردم را مختل کرده است؛ پرهزینه و احتمالاً کم‌فایده»!

با اینکه دولت وعده داده این اختلال «موقتی» است، واقعیت روزمره شهروندان چیز دیگری می‌گوید. زندگی دیجیتال ایران امروز در تقاطع بین «امنیت» و «کارآمدی» قرار گرفته است؛ دو مسیری که گویا هنوز هیچ مسیرپاب دقیقی برایشان پیدا نشده است.

اقتصاد ملی می‌داند. با این حال، اجرای این سیاست بدون پیامد نبوده است. آمارهای سازمان بین‌المللی مهاجرت نشان می‌دهد که از ابتدای سال جاری خورشیدی تاکنون، نزدیک به ۹۰۰ هزار نفر از اتباع افغانستانی به کشورشان بازگشته‌اند. این موج خروج که به شکل داوطلبانه یا اجباری انجام گرفته، نگرانی‌های جدی در سطح بین‌المللی درباره وضعیت انسانی بازگشت‌کنندگان به همراه داشته است. بسیاری از این افراد از جمله زنان و کودکان با خطرانی از جمله فقر، ناامنی و نبود خدمات پایه در افغانستان مواجه‌اند. در داخل کشور نیز این روند خلأهایی پدید آورده است. در برخی صنایع از جمله ساختمان، کشاورزی و خدمات شهری، کمبود شدید نیروی کار احساس می‌شود. گزارش‌های متعددی حاکی است که پروژه‌های عمرانی در استان‌هایی مانند تهران، البرز، کرمان و خراسان رضوی با کاهش شدید نیروی کار مواجه شده‌اند. برخی از کارفرمایان هشدار داده‌اند که ادامه این روند می‌تواند به توقف پروژه‌ها و افزایش قیمت تمام‌شده بینجامد. نمایندگان مجلس نیز با اشاره به نقش تاریخی نیروی کار مهاجر در پیشبرد پروژه‌های توسعه‌ای، خواستار ارائه راهکارهای جایگزین شده‌اند.

افزون بر آن حذف سریع نیروهای انسانی در بخش‌های پایه ممکن است، فشارهای اقتصادی جدیدی به همراه داشته باشد. کارشناسان اقتصادی هشدار می‌دهند که در بلندمدت، نبود نیروی کار در بخش‌های کلیدی می‌تواند به رشد تورم و کاهش بهره‌وری منجر شود؛ به‌ویژه اگر

از برنامه دولت برای کاهش فشار بر منابع اقتصادی، خدمات عمومی و بازار کار ایران است».

مقامات دولتی در هفته‌های اخیر مجموعه‌ای از دلایل را برای تشدید روند بازگرداندن اتباع افغانستانی فاقد مجوز اقامت اعلام کرده‌اند. نخستین و شاید مهم‌ترین دلیل، دغدغه‌های امنیتی است. وزیر کشور در اظهاراتی صریح اعلام کرده است که برخی از مهاجران جدیدالورود با هدف «خرابکاری» وارد کشور شده‌اند. در طی جنگ ۱۲ روزه رژیم صهیونیستی علیه ایران گزارش‌هایی از بازداشت افراد مشکوک به جاسوسی در میان مهاجران فاقد مدرک منتشر شده است. همین مسئله نگرانی‌ها نسبت به بهره‌برداری امنیتی برخی گروه‌ها از مسیر مهاجرت را افزایش داده است. در کنار نگرانی‌های امنیتی، دولت از فشارهای اقتصادی ناشی از حضور گسترده مهاجران غیرمجاز نیز به‌عنوان یکی از دلایل اصلی اجرای طرح اخراج یاد می‌کند. فاطمه مهاجرانی، سخنگوی دولت با اشاره به ساختار پارانیمحور اقتصاد ایران، تأکید کرده است که ساماندهی حضور اتباع غیرمجاز برای حفظ تعادل اقتصادی ضروری است. به گفته او، بخش زیادی از خدمات عمومی مانند پارانه انرژی، نان و سایر اقلام اساسی بدون سازوکار دقیق نظارتی در اختیار جمعیتی قرار می‌گیرد که لزوماً در چرخه مالیاتی یا نظام اقتصادی رسمی کشور مشارکت ندارند. از این رو، دولت حذف مهاجران فاقد مدارک قانونی را گامی در جهت کاستن از فشار بر منابع محدود و بازگرداندن توازن به

گروه اجتماعی: مراجع رسمی خبر می‌دهند که از ابتدای سال جاری تاکنون حدود ۸۰۰ هزار نفر از اتباع خارجی غیرمجاز، عمدتاً شهروندان افغانستانی، از ایران خارج شده‌اند. اسکندر مومنی، وزیر کشور با اشاره به روند شتاب‌گرفته بازگشت مهاجران اعلام کرده که این اقدام بخشی از «سیاست ساماندهی اتباع غیرمجاز» است و بر اجرای «برنامه بازگشت داوطلبانه و قانونی» تأکید کرده است. او همچنین تصریح کرده: «اکثر این مهاجران به صورت داوطلبانه و در قالب توافق شده از کشور خارج شده‌اند». از سوی دیگر، نادر یاراحمدی، رئیس مرکز امور اتباع و مهاجرین خارجی وزارت کشور، گفته است: «حدود ۵۰۰ هزار نفر از این افراد با مراجعه به مرزها، کشور را ترک کرده‌اند». به گفته او، مهاجران دارای مدارک موقت نیز در اولویت طرح بازگشت قرار گرفته‌اند و تاکنون بخش قابل توجهی از آنها تعیین تکلیف شده‌اند. علی‌اکبر پورجمشیدیان، معاون امنیتی وزیر کشور هم اعلام کرده است که بیش از دو میلیون تبعه افغانستانی دارای برگه‌های سرشماری با مدارک موقت اقامت مشمول بررسی و طرح بازگشت قرار گرفته‌اند. او همچنین تأکید کرده که در حال حاضر حدود ۶۷ درصد خروج‌ها از طریق مرز دوغارون در تابباد صورت می‌گیرد و سایر خروج‌ها از مرزهای میلک، ماهیرود و سایر نقاط شرقی کشور انجام می‌شود. فاطمه مهاجرانی، سخنگوی دولت، خروج اتباع غیرمجاز را «خواست عمومی مردم» توصیف کرده و گفته است: «ساماندهی حضور اتباع خارجی، به‌ویژه مهاجران غیرقانونی، بخشی

ادامه تیتربک

اینترنت خواص

در همین راستا، سخنگوی دولت نیز رسماً از ایده‌ای مشابه حمایت کرد. فاطمه مهاجرانی در نشست خبری روز ۲۴ تیر گفت: «در حقیقت دولت با آزادی اینترنت موافق است اما اگر خبرنگاری نیاز داشته باشد که اینترنت او آزادتر باشد باید به او داد». وی این دسترسی تفکیک شده به خبرنگاران را تحت عنوان «اینترنت آزادتر» توصیف و تأکید کرد، دولت حق عموم مردم به اینترنت آزاد را به رسمیت می‌شناسد. با این حال او روز بعد منکر طرح اینترنت طبقاتی شد.

بعد از آن اما مسعود پزشکیان، رییس جمهوری مخالفت خود را با اینترنت طبقاتی اعلام کرده و گفته مصوبه شورای عالی فضای مجازی در راستای حمایت از اقتصاد دیجیتال است و نه محدودسازی. او گفته که: «با هر تصمیم و اقدامی که فیلترشکن‌بازی و ناامنی دیجیتال را گسترش دهد، مخالف هستم».

همزمان گفته شد که در جریان جنگ ۱۲ روزه اخیر با اسرائیل، برای حفظ امنیت موقتاً به شبکه ملی اطلاعات منتقل شده‌اند و «پس از آن به اینترنت معمول بازگشتم». این موضع‌گیری‌ها و تصویب مصوبه همزمان با جنگ اخیر و دستور کار اعلام شده دولتی مبنی بر ترویج اینترنت ملی و تقویت پیام‌رسان‌های داخلی همراه شد اما از دید ناظران این تحولات به معنای محدودتر کردن دسترسی عمومی به اینترنت است.

پیشینه این طرح در ایران چندان جدید نیست. اصطلاح «اینترنت طبقاتی» ابتدا در دولت دوازدهم و به‌وسیله محمدجواد آذری جهرمی، وزیر وقت ارتباطات، مطرح شد، زمانی که به برخی خبرنگاران مورد اعتماد دولت اجازه داده شد به اینترنت بدون فیلتر دسترسی داشته باشند. در سال ۱۳۹۸ نیز در جریان اعتراضات آبان و پس از حادثه سرنگونی هواپیمای اوکراینی، اینترنت عموم قطع شد، اما به عده‌ای از خبرنگاران و مسؤولان، امکان فعالیت در شبکه‌های اجتماعی (مانند توئیتر) داده شد. اکنون دولت چهاردهم نیز اعلام کرده که اینترنت «آزادتر» و ویژه‌ای به خبرنگاران اختصاص خواهد داد. کارشناسان نگران‌اند که این روند، اجرای طرح اینترنت طبقاتی را نه به صورت محدود و آزمایشی، بلکه در مقیاس گسترده‌تر دنبال کند.

قانونی نیست!

حق دسترسی آزاد به اطلاعات یکی از اصول شناخته‌شده حقوق بشر و قانون اساسی ایران است. حقوق‌دانان تأکید می‌کنند که «اینترنت طبقاتی قانونی نیست». در قوانین داخلی هیچ مجوزی وجود ندارد که گروهی از شهروندان را از داشتن اینترنت عادی محروم کرده و گروه دیگری را از آن منتفع کند. اصل ۲۲ قانون اساسی ایران، حق دسترسی به اطلاعات را تضمین کرده و اصل ۳۵ نیز حق خدمات عمومی بدون تبعیض را بیان می‌کند؛ این اصول به روشنی با

اینترنت طبقاتی در تعارض است. تنها استثنای شناخته شده در قوانین مربوط به محدودیت سن کاربران (برای حفاظت از کودکان) است که بر اساس موازین حقوق بین‌الملل و حقوق کودک، دغدن کردن دسترسی به برخی محتوا برای خردسالان را مجاز می‌داند. اما هیچ‌گونه سازوکار قانونی وجود ندارد که حق «تبعیض قشری» در دسترسی به اینترنت را مجاز بداند.

توزیع رانت و شکاف دیجیتال

توزیع نابرابر اینترنت به گروهی خاص با چالشی بزرگ همراه است؛ این طرح در حقیقت نوعی بازتوزیع اینترنت است که «شیوه آن دست گروه‌های خاص است»، در این نظام، عده‌ای نامشخص تعیین می‌کنند چه کسانی و با چه سرعت و پهنای باندی به اینترنت دسترسی داشته باشند. مجوزهای دسترسی نیز بر اساس معیار شفاف و مشخصی داده نمی‌شود و احتمال بازار سیاه دسترسی به اینترنت افزایش می‌یابد. کسانی که از این امتیاز محروم مانده‌اند، ناچار می‌شوند با بهای بیشتری برای دستیابی به اینترنت «با کیفیت بالا» هزینه کنند.

علاوه بر این، انتقادات عمده‌ای در زمینه تأثیر اجتماعی و اخلاقی این توزیع نابرابر مطرح شده است. بسیاری از کارشناسان معتقدند که تصدی این حق توسط دولت، حتی اگر قرار باشد بر اساس «نیاز حرفه‌ای» یا «صلاحیت تشخیص داده‌شده» انجام گیرد، حکمرانی دل‌خواهانه را مجاز می‌کند. این نگاه، «نگاه قیم‌بانه‌ای» است؛ مشابه وقتی که فیلتر ایمن گوگل (Safe Search) به‌طور اجباری برای همه کاربران فعال شد سپس بخش کوچکی از دسترسی بزرگسالان با «معیارهای حکومتی» بازگردانده شد. در این دیدگاه، نهادهای فیلترینگ به خود اجازه می‌دهند که با سنجه‌های سلیقه‌ای، مردم را ناقد قادر به تشخیص نیازهایشان ندانند. به عبارت دیگر اگر قرار باشد بر اساس تشخیص مسئولان، سطح دسترسی افراد تعیین شود، حقوق شهروندان و حق انتخاب‌شان برای خودخواهانه کنار گذاشته می‌شود.

عادی‌سازی فیلترینگ و فاصله مرکز – حاشیه

یکی از مهم‌ترین نقدها این است که اینترنت طبقاتی نه‌تنها برای اکثریت سودی ندارد بلکه «راه رشد و پیشرفت را می‌بندد». رشد فناوری در عمل با «عادی و روزمره شدن مصرف اینترنت و دسترسی آسان مردم» تسهیل می‌شود. اینترنت آزاد و یکسان برای همه یکی از راه‌های کاهش فاصله مراکز و نقاط پیرامونی کشور است و می‌تواند، شکاف دسترسی به امکانات توسعه را کاهش دهد. اما در مقابل، اینترنت طبقاتی خود شکاف دیجیتال را تعمیق می‌کند؛ کسانی که

سازندگی: روزنامه سیاسی و اجتماعی • صاحب امتیاز: حزب کارگزاران سازندگی ایران • مدیرمسئول: امیر اقتناعی • سردبیر: اکبر منتجبی
زیر نظر شورای سیاست‌گذاری: سیدحسین مرعشی (رئیس)، محمد عطر یانفر، محمد قوچانی، علی هاشمی، سیدعلیرضا سیاسی‌راد، امیر اقتناعی

مدیرهنری: رضا دولت‌زاده • عکس: رضا معطریان • ویراستار: سعیده آریین‌فر • نشانی: تهران، پاسداران، نگارستان پنجم، پلاک ۸، تلفن: ۲۲۸۴۱۲۶۲ • چاپ: امید نشر ایرانیان: ۹-۸۸۵۳۷۱۶۸ • توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۳۳۰۰۰

کارنامه: خاطرات هاشمی ۱۳۸۰

افراط در اختلاف ۲۷۶

چهارشنبه ۲۴ بهمن

تظاهرات هزاران یهودی در آمریکا

زلمای خلیل‌زاد، افغانی و مشاور رئیس‌جمهور آمریکا در مصاحبه‌ای ایران را متهم کرد که در افغانستان اخلاف می‌کند و گستاخانه گفت که در ایران، دو حکومت وجود دارد که این کارها مربوط به مخالفان رئیس‌جمهور و وزیر امور خارجه است و سپاه قدس و گروهی به نام لشکر محمد (ص) را دست‌اندرکار این اتهام دانست.

در آمریکا، هزاران یهودی به دعوت خاخام‌های یهود، در مقابل سفارت اسرائیل تظاهرات کردند و صهیونیسم را خارج از دین یهود خواندند و گفتند، در دین یهود قبل از ظهور منجی عالم، تشکیل دولت یهود جایز نیست لذا دولت اسرائیل نامشروع است. نظراتی شبیه آنها در شیعه وجود دارد و می‌گویند، قبل از ظهور حضرت مهدی(ع) هیچ دولت شرعی اسلامی، حق ندارد تشکیل شود.

به خاطر بدی هوا و صعب‌العبور بودن ارتفاعات محل سقوط هواپیمای تویولف، هنوز جسدی به دست نیامده و باران و برف که امشب می‌بارد، کار را مشکل‌تر کرده و تعداد سرنشینان ۱۱۹ نفر اعلام شد. جمعی از مسئولان جهاد سازندگی و وزارت کشور و پزشکان و دانشگاه آزاد [اسلامی] و چهار تبعه اسپانیا جزو مسافران بوده‌اند.

جمعی از اساتید دانشگاه آزاد اسلامی که در برنامه قرآن و عترت عضو شده‌اند، آمدند. آقایان [عبدالله] جاسبی و [محمدعلی] خواجه‌پیری گزارش دادند که دو هزار و ۶۰۰ نفر عضو شدند. یکی از اساتید [= آقای یعقوب پورجمال، استاد دانشگاه آزاد واحد تبریز] که حافظ کل قرآن بود، امتحان خوبی داد. گفتند، دو نفر از مدیران دانشگاه آزاد اسلامی هم جزو مسافران [هواپیمای تویولف] بوده‌اند. من هم با صحبت، تشویق‌شان کردم و به هر کدام یک جلد فرهنگ قرآن، هدیه دادم.

آقای [سیدمحمد] گرامی و فرزندش [سیدمحمدرضا] آمدند. با آقای شمسایی، شریک سابق‌شان، نزاع دارند و می‌گویند، شمسایی از چک‌های سفید امضایی که در اختیار داشته با نوشتن ۱۲ میلیون دلار، فرزند آقای گرامی را بدهکار کرده و به زندان انداخته است؛ برای نجاتش استمداد کرد.

آقایان [مهدی] تکیه‌ای و [محمدرضا] وفایی از مدیران قمی [جمعیت قمی‌های مقیم تهران] آمدند. طرحی ارایه دادند که در استان قم یک جامعه نمونه اسلامی واقعی برای الگوسازی ساخته شود. طرح‌شان را ایده‌الی و کمی خیال‌پردازانه دیدم. تذکراتی برای توضیح پیشنهادها دادم. مهندس تکیه‌ای در زمان جنگ هم [در صنایع سپاه] طرح‌های ویژه از این تبار می‌داد.

عصر هیأت امنای دانشگاه آزاد جلسه داشت. آیین‌نامه انتقال دانشجویان بین واحدها، افزایش حقوق کارکنان، درخواست وام ارزی از بانک ملی دویی، تأسیس چند واحد جدید، تأسیس واحد دانشگاهی با مشارکت دانشگاه‌های معتبر جهان و نیز پذیرش دانشجویان ایرانی مشغول تحصیل در خارج و تأسیس تعاونی سراسری اعتباری برای اعضای دانشگاه را تصویب کردیم.

آگهی فقدان سند مالکیت(شماره نامه: ۱۵۵۶۳-۱۴۰۴۸۵۶۱۶۰۰۱۱) خیم مهتاز سهرابی چقاگودری با وکالت از آقای غلامرضا احمدوندی به شماره وکالت‌نامه ۱۸۶۲۵۲ مورخ ۱۰ / ۰۴ / ۱۴۰۴ دفتر استاد ۶ کرمانشاه با تقدیم دو برگ استشهاده مصدق شده مدعی است که سند مالکیت ششادگ پلاک ۵۹۷۰ فرعی از ۹۳ - اصلی واقع در بخش یک حومه کرمانشاه که ذیل ثبت ۵۵۵۸۲ صفحه دفتر ۲۷۷ / ۱ بنام قباد سیفی به شماره سریال ۸۱۹۰۶ صادر و تسلیم گردیده سپس مع الواسطه برابر سند قطعی شماره ۱۷۲۷۰۷ مورخ ۲۳ / ۰۲ / ۱۳۷۸ دفتر ۱۱ به آقای غلامرضا / احمدوندی فرزند کریم شماره شناسنامه ۲۹۸ تاریخ تولد ۱۳۲۹/۰۴/۰۹ صادره از کرمانشاه دارای شماره ملی ۲۳۵۲۵۷۲۹۷ با جز سهم ۶ از کل سهم ۶ بعنوان مالک شش دلتک عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۲۵۲۱۸۱ تاریخ ۲۱ / ۰۱ / ۱۳۹۸ در دفتر خانه اسناد رسمی شماره ۱۱ شهر کرمانشاه، منتقل گردیده منتقل گردیده که در اثر سهل‌انگاری سند اولیه مفقود شده است لذا مراتب طبق ماده ۱۲۰۰ آیین نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی میشود تا چنانچه فرد یا افرادی مدعی انجام معامله یا وجود سند مالکیت در نزد آنان باشند از تاریخ انتشار این آگهی به مدت ۱۰ روز مراتب را به این اداره اعلام دارند در غیر اینصورت نسبت به صدور سند مالکیت طبق مقررات اقدام و سند مالکیت اولیه از درجه اعتبار ساقط و ابطال خواهد شد. ۲۳۴۶

سجاده مومیدی - مدیر واحد ثبتی حوزه ملک کرمانشاه ناحیه یک

تقویم: استعفای مصدق آمدن قوام

در روز ۲۵ تیر ۱۳۳۱ دکتر محمد مصدق، نخست‌وزیر و رهبر نهضت ملی شدن صنعت نفت در اعتراض به عدم واگذاری وزارت جنگ از سوی شاه از سمت خود استعفا داد. مصدق معتقد بود بدون اختیار فرماندهی بر ارتش و نیروهای نظامی، نمی‌توان کشور را به درستی اداره کرد و در برابر فشارهای خارجی و داخلی ایستاد. اما شاه این درخواست را نپذیرفت. ساعاتی پس از استعفای مصدق، محمدرضا پهلوی با نادیده گرفتن فضای عمومی کشور، احمد قوام (قوام‌السلطنه) را به نخست‌وزیری منصوب کرد؛ سیاستمداری که برای مردم نماد سیاست‌ورزی دوران کهنه به شمار می‌رفت. قوام در بیانیه‌ای گفت: «کشتیبان را سیاستی دگر آمد»، این هشدار به موجی از خشم و اعتراض مردمی در تهران و شهرهای دیگر تبدیل شد و بازار تهران تعطیل، خیابان‌ها پر از جمعیت و گروه‌های مختلف سیاسی و مذهبی به صف مخالفان قوام پیوستند نهایتاً شاه عقب‌نشینی کرد و ۵ روز بعد، در ۳۰ تیر ۱۳۳۱ قوام برکنار شد و مصدق با رأی مجلس و حمایت مردم به قدرت بازگشت.

درایت دیپلمات‌ها

۳۸ سال از پذیرش قطعنامه ۵۹۸ گذشت، ایران در چه شرایطی قطعنامه را پذیرفت؟

علیرضا گوهری

نویسنده

در سحرگاه یکی از داغ‌ترین روزهای تابستان ۱۳۶۷ رادیو ایران جمله‌ای را پخش کرد که گویی صدای توقف تاریخ بود: «جمهوری اسلامی ایران قطعنامه ۵۹۸ را پذیرفت.» تصمیمی سخت اما سرنوشت‌ساز. تصمیمی که از دل جنگ، راهی به سوی صلح گشود. ۳۸ سال پیش، جنگی ۸ ساله که بیش از یک میلیون شهید، مجروح و جانباز و آواره برجای گذاشته بود با یک اعلامیه رادیویی متوقف شد. خبر که منتشر شد، مردم متحیر بودند. آیا واقعاً جنگ پایان یافته است؟ اما آنچه در آن روزهای پرالتهاب رقم خورد صرفاً یک تصمیم سیاسی نبود. علقای نظام به این نتیجه رسیده بودند که باید نقطه‌ای بر پایان این جنگ ۸ ساله بگذرند. آن هم در اوج بحرانی‌ترین لحظات که ما یک جنگ نابرابر را تجربه می‌کردیم. ایران نه فقط مقابل عراق که مقابل قدرت‌های بزرگی ایستاده بود که از رژیم بعثی و صدام حسین، رئیس‌جمهور عراق حمایت می‌کردند و به او سلاح‌های مختلفی می‌دادند.

جمهوری اسلامی تازه یک دهه از عمر خود را پشت سر می‌گذاشت و در این ۱۰ سال فراز و نشیب‌های مختلفی را تجربه کرد. جلوتر که آمدیم بیسن نیروهای خط امام، لیبرال‌ها، چپ‌های اسلامی و محافظه‌کاران نزاعی درون حکومتی شکل گرفت و اساساً کشور به دو دسته سیاسی نیروهای خط امام که عموماً چپ‌های انقلابی بودند و محافظه‌کاران که اصولگرایان بودند، تقسیم شد. سال ۶۷ که ایران قطعنامه را پذیرفت، اقتصاد به نفس نفس افتاده بود. زیرساخت‌های نفت، گاز، پالایش و حمل‌ونقل در میانه جنگ به شدت آسیب دیده بودند؛ پالایشگاه آبادان، اسکله‌های خرمشهر و پایانه‌های نفتی جنوب، هدف حملات هوایی و موشکی عراق بودند. صادرات نفت

کاهش یافته و درآمد ارزی کشور بسیار کم شده بود. تورم بالا و کمبود کالاهای اساسی باعث شکل‌گیری صف‌های طولانی و کوبیندنی گسترده شده بود. مهاجرت گسترده از شهرهای مرزی و مناطق جنگ‌زده چهره شهرها را تغییر داده بود. از آن سو بازسازی مناطق جنگ‌زده نیازمند میلیاردها دلار سرمایه‌گذاری بود اما خزانه کشور خالی بود.

چرا جنگ پایان یافت؟

در سال‌های پایانی جنگ ایران و عراق، دیپلمات‌های ایرانی در صحنه‌های پنهان و آشکار تلاش کردند تا راهی برای پایان جنگ بیابند. دیپلمات‌های ایران با درک واقعیات میدانی و انسانی به این نتیجه رسیدند که ادامه درگیری شاید ممکن نباشد. سایسون گزارش‌هایی در دست داشتند که از متسن اقتصاد و جامعه بیرون می‌آمد. مذاکرات نه فقط در چارچوب سازمان ملل بلکه در نشست‌های پشت درهای بسته و دیدارهای غیررسمی میان نمایندگان دو کشور انجام می‌شد.

اما چرا جنگ دیگر ادامه نیافت؟ هاشمی‌فسنجانی، فرمانده جنگ در ۲۷ تیر ۱۳۸۷ در برنامه ۴۵ دقیقه‌ای شبکه خبر در تشریح چگونگی و چرایی پایان جنگ گفت: «عوامل فراوانی وجود داشت که ما متقاعد شدیم باید قطعنامه را بپذیریم که از نمونه‌های آن، طولانی و فرسایشی شدن جنگ بود و این فرسایش به ما آسیب فراوان می‌رساند... و عراقی‌ها، غیرنظامی‌ها را مورد هدف و آسیب قرار می‌دادند همچنین

تلفات غیرنظامی‌ها نیز زیاد شده بود به‌ویژه اینکه عراقی‌ها از سلاح شیمیایی استفاده می‌کردند که نمونه آن را در حلبچه مشاهده کردیم و مردم مثل برگ خزان به زمین می‌ریختند و در این فکر بودیم که اگر چنین جنایتی به یکی از شهرهای ایران مثل تبریز یا کرمانشاه صورت بگیرد، چه اتفاقی می‌افتد...؟ در آن زمان جنگ به جایی رسیده بود که برخی شعارهای ما دیگر عملی نمی‌شد؛ زیرا آمریکا و قدرت‌های بزرگ وارد جنگ شده بودند و سلاح‌های خطرناک را به رژیم بعث می‌دادند و آنها هم بی‌رحمانه از این سلاح‌ها استفاده می‌کردند و این در شرایطی بود که ما هم نمی‌توانستیم به مقابله به مثل بپردازیم... روس‌ها، غربی‌ها و عرب‌ها پشت سر صدام بودند حتی لیبی که تا آن تاریخ با ما بود وقتی از پیروزی‌های ما مأیوس شد به عراقی‌ها تمایل نشان می‌داد. سوریه هم که در حد مسائل سیاسی که جنگ عربی-عجمی یا شیعه و سنی نشود با ما بود!»

علی‌اکبر ولایتی، وزیر خارجه وقت نیز در کتاب «تاریخ سیاسی جنگ» نوشته است: «در ماه‌های آخر جنگ، حمایت جهانی از عراق به

اوج خود رسید و آمریکایی‌ها عملاً و به‌طور مستقیم وارد صحنه شدند. سکوهایی نفتی ما را بمباران می‌کردند. بسا هدایت هواپیماهای عراقی، بمباران نفتکش‌ها را تسهیل می‌کردند و فرانسوی‌ها، هواپیماهای پیشرفته سوپراتاندارد و میراژ ۲۰۰۰ در اختیار آنها گذاشتند. روس‌ها مدرن‌ترین هواپیماهای جنگنده و دورپرواز و... را به عراق ارسال کردند. کویت و عربستان سبیل دلار را به بین‌النهرین جاری کردند. آلمان‌ها مواد لازم برای سلاح شیمیایی در اختیار آنها گذاشتند. عراق به طور وسیع مناطق مسکونی و جبهه‌ها را بمباران شیمیایی می‌کرد و مجامع بین‌المللی با سکوت خود این جنایات را تأیید می‌کردند. امام از همه این امور مطلع شدند و پس از کسب گزارش‌های مختلف به این نتیجه رسیدند که قطعنامه را بپذیرند، هرچند که این کار به منزله نوشیدن جام زهر بود!»
اظهارات شهید غلامعلی رشید، فرمانده قراگاه مرکزی خاتم‌الانبیا نیز که در برنامه «محرمانه» تلویزیون بیان شد و عوامل پذیرش قطعنامه را برشمرد، جالب است. او گفته بود: «تعداد لشکرهای دشمن از ۱۵ لشکر زمان حمله به ۶۰ لشکر افزایش یافته بود و ۷ لشکر زرهی و مکانیکی داشت که نه اسرائیل، نه هند، نه آلمان، نه فرانسه هیچ‌کدام نداشتند و تنها ورشو و ناتو پیش از آن داشتند، درحالی‌که ما ۸ لشکر خود در زمان آغاز جنگ را به ۱۰ لشکر افزایش داده بودیم و سپاه هم با ۱۲ لشکر به کمک آمده بود. یعنی سپاه و ارتش جمعاً ۲۲ لشکر داشتند و واقعاً توان زرهی آنها به حدی بود که من در یکی از نوشته‌هایم در جزیره مجنون خطاب

به محسن رضایی نوشتم که گویی هزاران «دهل زن» بر دهل می‌کوبند. چراکه در عرض دو ساعت نزدیک به ۲ میلیون گلوله بر سر ما می‌ریخت و تجهیزات ارتش عراق ۷ بار نو شده بود، در حالی که تناسبی بین امکانات مورد نیاز و هدف ما نبود...». (خبرگزاری فارس ۱/۲۶/۱۳۸۷)

از دیگر سو در ۱۲ تیر ۱۳۶۷ ناو آمریکایی وینسنس، پرواز شماره ۶۵۵ ایران‌ایر را با ۲۹۰ مسافر از جمله ۶۶ کودک بر فراز آب‌های خلیج فارس هدف قرار داد و سرنگون کرد. این واقعه، نشان داد که جنگ می‌تواند به سطحی فراتر از ایران و عراق کشیده شود و پای آمریکا را رسماً به میدان باز کند. روزنامه کیهان در همان روز نوشت: «آمریکا با این اقدام وحشیانه، وارد فاز جدیدی از دشمنی شد. آیا این نشانه‌ای نیست که هدف، نابودی کامل جمهوری اسلامی است؟»

این چنین بود که ایران به این نتیجه رسید، جنگ به پایان برسد و قطعنامه ۵۹۸ را بپذیرد. ضمن اینکه نباید فراموش کرد که در سال ۶۷ و با روی کار آمدن میخائیل گورباچف در شوروی و رویکرد تنش‌زدایی او، حمایت ضمنی شوروی از ایران بسیار کم شد و به پایان رسید. هم‌زمان شورای امنیت سازمان ملل با فشار آمریکا و شوروی، قطعنامه ۵۹۸ را مجدداً با تفسیرهای مثبت‌تر برای ایران مطرح کرد.

در ۲۹ تیر ۱۳۶۷ و در سالگرد کشتار خونین مکه، امام خمینی پیامی خطاب به ملت ایران صادر کرد که در بخشی از آن به قطعنامه اشاره شده بود: «او اما در مورد پذیرش قطعنامه که حقیقتاً مساله بسیار تلخ و ناگواری برای همه به خصوص برای من بود، این است که من تا چند

روز قبل معتقد به همان شیوه دفاع و مواضع اعلام شده در جنگ بودم و مصلحت نظام و کشور و انقلاب را در اجرای آن می‌دیدم؛ ولی به واسطه حوادث و عواملی که از ذکر آن فعلاً خودداری می‌کنم و به امید خداوند در آینده روشن موافقت نمودم... خداوند، این دفتر و کتاب شهادت را همچنان به روی مشتاقان باز و ما را هم از وصول به آن محروم مکن. خداوند، کشور ما و ملت ما هنوز در آغاز راه مبارزه‌اند و نیازمند به مشعل شهادت؛ از خود این چراغ بر فروغ را حافظ و نگهدار باش. خوشا به حال شما ملت! خوشا به حال شما زنان و مردان! خوشا به حال جانبازان و اسرا و مفقودین و خانواده‌های معظم شهدا! و بدا به حال

من که هنوز مانده‌ام و جام زهر آلود پذیرفته قطعنامه را سر کشیده‌ام و در برابر عظمت و فداکاری این ملت بزرگ احساس شرمساری می‌کنم...». پذیرش پایان جنگ در سال ۱۳۶۷ نه نشانه ضعف بلکه جلوه‌ای از درایت و واقع‌بینی نظام جمهوری اسلامی بود. این تصمیم، انتخابی راهبردی برای حفظ کشور و منافع ملی در یکی از حساس‌ترین مقاطع تاریخ معاصر ایران به شمار می‌رفت. ایران با این انتخاب از فرسایش بیشتر منابع انسانی و اقتصادی جلوگیری کرد، از گرفتار شدن در چرخه جنگ‌های فرسایشی مانند ویتنام فاصله گرفت و زمینه را برای ورود به دوره‌ای نوین با محوریت بازسازی، توسعه داخلی و تعامل مؤثرتر در عرصه بین‌المللی فراهم ساخت. این تصمیم، آغازی بود برای تمرکز بر توانمندسازی کشور و تقویت بنیان‌های اقتدار ملی در دوران پساجنگ.

بعد از جنگ بلافاصله بازسازی زیرساخت‌ها ممکن شد؛ بدون صلح این بازسازی غیرممکن بود. در دو دوره ریاست‌جمهوری هاشمی که از سال ۱۳۶۸ آغاز و تا ۱۳۷۶ ادامه داشت، او با اولویت دادن به بازسازی و توسعه، رشد اقتصادی را به اوج رساند. میزان رشد از متوسط ۱۰٫۶ درصد در دوره قبل به بیش از ۵ درصد رسید. پسر اقتصاد بازار آزاد تأکید کرد؛ قیمت‌ها، نرخ ارز و کنترل دولت تدریجی آزاد شد. برنامه‌های زیرساختی گسترده‌ای را از جمله گسترش جاده‌ها، توزیع بیشتر برق‌رسانی، ساخت سدها و بیمارستان‌ها و زیرساخت‌ها و... و از همه مهم‌تر نوسازی مناطق جنگ‌زده را اجرا کرد.